

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
TEOLOĢIJAS FAKULTĀTE

K.G. JUNGA VII RUNAS MIRUŠAJIEM

BAKALaura DARBS

Autors: **Atis Sinka**

Stud. apl. as08655

Darba vadītājs: Dr. Theol. Juris Cālītis

RĪGA 2011

Anotācija

“Septiņas Runas Mirušajiem” ir Karla Gustava Junga - šveiciešu psihoanalītiķa, analītiskās psiholoģijas skolas dibinātāja darbs, kas sarakstīts 1916. gadā. Sākotnēji izplatīts nelielos eksemplāros. “Septiņas runas Mirušajiem” sarakstīts ar Junga attīstītās metodes “aktīvās izstēles” palīdzību, lietojot gnosticisma un psiholoģijas leksiku. Šis darbs parāda Karla Gustava Junga dzīves pavērsiena punktu sākumu – eksperimentus ar sevi, konfrontējot sevi ar bezapziņu.

Šis darbs ir tulkojums (no angļu valodas uz latviešu) ar ievadu par “Septiņām Runām Mirušajiem.”

Darba tēze: Karla Gustava Junga “Septiņas Runas Mirušajiem” iezīmē Junga attieksmes maiņu pret bezapziņu, Junga maina attieksmi pret tās klātbūtni apziņā, no negatīva vērtējuma pārejot uz pozitīvu

Uzstādot šādu tēzi “Septiņas Runas Mirušajiem” tiek skatītas K. G. Junga darbu ietvaros kā arī šī konkrētā darba komentāri, tiek pētīta šī darba jēga, sasaiste ar psiholoģiju, K. G. Junga kolektīvās bezapziņas un arhetipu idejas iedīgļi. Šī darba mērķis nav pierādīt vai apgāzt viņa “aktīvās izstēles” ceļā gūto vīziju objektivitāti, esamību vai neesamību.

“Septiņas Runas Mirušajiem” nav plaši pētīts darbs, tomēr ņemot vērā tā sasaisti ar K. G. Junga ideju izcelsmi, ir nepieciešams interpretēt šo darbu, lai skaidrāk varētu izprast analītiskās psiholoģijas dibinātāja Junga idejas un uzskatus.

Darba gaitā tiek noskaidrots, ka “Septiņi Runas Mirušajiem” ir atskaites punkts Junga darbos attieksmes maiņai pret bezapziņu, balstoties gan uz pētīto darbu, gan uz viņa akadēmiskajiem traktātiem.

Atslēgvārdi: Junga, Septiņu Miruso Sprediķi, ideju pētniecība, kolektīvā bezapziņa

Summary

“Seven Sermons to the Dead” is written by swiss psychoanalyst, the founder of Analytical Psychology - Carl Gustav Jung in 1916. Firstly it was ment for small circulation. “Seven Sermons to the Dead” is written with “Active imagination” method wich was developed by Jung in order to make unconcios contents concious. “Seven Sermons to the Dead” contains terms which ar mostly used in gnosticism and analitical pshychology. This work shows Jungs the numinius begining of Jungs self experiments – confrontation with unconciosness.

This bachelor disertation is translation (from english to latvian) with introduction about Jungs “Seven Sermons to the Dead.”

Thesis statement: “Seven Sermonst to the Dead” by Carl Gustav Jung shows his change of his view about presence of unconciosness in conciosness, from undesirable to desirable.

From standpoit of this thesis “Seven Sermons to the Dead” is researched in context of his works and commentaries about “Seven Sermons to the Dead”, the main focus in this work is on researching the meaning and it’s connection with psychology and the ideas inception of collective unconciosness and arhetypes. The goal is not to verify visions produced by method of “Active Imagination”.

“Seven Sermons to the Dead” isn’t widely researched. Only few commentaries about it is avaiable. But in order to comprehend ideas of founder of Analytical Psychology and this works connection with roots of Jungs concepts, it is nececery to research this work.

This bachelor disertation clarifies that “Seven Sermons to the Dead” is point of refference in Jungs works where he makes change in his views about contents of unconciosness basing this statement on researched work it’s comentaries and on his academical works on psychology.

Keywords: Jung, Seven Sermons to the Dead, research of ideas, collective unconciosness

Skaidrojumi

Autors uzskata par nepieciešamu paskaidrot terminus Junga psiholoģijā, kas tiks plaši lietoti darbā:

Arhetips - zināma uztveres forma, domāšanas, pārdzīvojuma forma, kas ir izveidojusies ļoti tālā senatnē, cilvēces pirmsākumos, kopējas visiem cilvēkiem, visai cilvēcei.¹

Kolektīvā bezapziņa – bezapziņas daļa, kura ir iedzimta, tajā nav personīgās informācijas, tā sastāv no arhetipiem. Šī prāta daļa nav individuāla, bet universāla²

---

¹ Viesturs Reņģe, *Personības Psiholoģiskās Teorijas*. (Zvaigzne ABC, Rīga, 1992) 63

² C. G. Jung, *Archetypes And The Collective Unconscious*, (UK, Priceton University Press, 1969)

SATURS

Skaidrojumi.....	4
Ievads.....	6
Septiņu Runu mirušajiem izcelsme.....	19
Karls Gustavs Jungs un gnosticisms.....	24
Septiņu Runu mirušajiem interpretācija.....	25
Septiņu Runu vieta K. G. Junga darbā.....	36
Kopsavilkums.....	38
Bibliogrāfija.....	42
Pateicības.....	43

Ievads

Karls Gustavs Jungs (1875 – 1961) – šveiciešu psihoanalītiķis, psihiatrs, antropologs, analītiskās psiholoģijas skolas dibinātājs, reliģijas psiholoģijas pētnieks – ir devis apjomīgu ieguldījumu cilvēka prāta, cilvēka pasaules uztveres izpētē, visvērienīgākais viņa ieguldījums ir arhetipu un kolektīvās bezapziņas idejas izstrāde, kas ir cieši saistīts ar periodu Junga dzīvē, kad viņš veic ar sevi eksperimentus – konfrontē sevi ar bezapziņu.

Šis darbs ir veltīts viņa mazpazīstamajam, sākotnēji nelielos eksemplāros izplatītajam darbam, kas sarakstīts 1916. gadā “Septiņas runas mirušajiem”³, kas iezīmē Karla Gustava Junga dzīves pavērsiena punktu sākumu – eksperimentus ar sevi, konfrontējot sevi ar bezapziņu kā Jungs saka “es apzināti nodevu sevi bezapziņas impulsiem”⁴, šie eksperimenti noved Jungu līdz arhetipu, kolektīvās bezapziņas, individuācijas idejas izstrādei.

Šis darbs ir tulkojums ar ievadu par “Septiņām Runām” darba mērķis ir noskaidrot “Septiņas Runu” vietu K. G. Junga darbā, veidu kādā tapis šis darbs, no kā tas ir ietekmēts un izpētīt tā satura nozīmību Karla Gustava Junga vēlākajos darbos. Šī darba mērķis nav pierādīt vai apgāzt viņa “aktīvās iztēles” ceļā gūto vīziju objektivitāti, esamību vai neesamību.

Darbs sastāv no četrām sadaļām:

1. Karla Gustava Junga “Septiņas runas mirušajiem” tulkojums no H. G. Baynes tulkojuma “Septiņu Runu Mirušajiem” no vācu valodas uz angļu valodu. Tulkots tiek no tulkojuma bakalaura darba ar darba vadītāja atļauju, jo autoram nav nepieciešamās specifiskās zināšanas vācu valodā.
2. “Septiņu Runu” izcelsme – tajā tiks apskatīts šī darba biogrāfiskais konteksts, Junga komentāri par šī darba radīšanu un psihotehnikas metode ar kuras palīdzību šis darbs ir radīts.
3. Karla Gustava Junga sasaiste ar gnosticizmu – autors uzskata par nepieciešamu apskatīt šo aspektu, jo “Septiņās runās” tiek lietota gnosticisma terminoloģija (Plēroma, Abakass utml.), kā arī paustas gnostiskas idejas, piemēram, cilvēka nepieciešamība savienoties ar zaudēto būtību.
4. “Septiņu Runu” vieta Karla Gustava Junga darbos – šī darba loma, K. G. Junga darbos.

---

³ Turpmāk “Septiņas Runas”

⁴ C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections* (Great Britain: Fontana Press, 1995), 197.

Darbā autors izvirza tēzi, ka Karla Gustava Junga darbs ‘‘Septiņas Runas Mirušajiem’’ iezīmē Junga attieksmes maiņu pret bezapziņu, Jungs maina attieksmi pret tās klātbūtni apziņā, no negatīva vērtējuma pārejot uz pozitīvu’’

Darbā izmantotā metode: tulkojums, ideju pētniecība.

(Tulkojums)
VII Runas Mirušajiem

Septiņas sarunas ar mirušajiem, sarakstījis Basilejs no Aleksandrijas, pilsētā, kur Austrumi satiekas ar Rietumiem.

Pirmā Runa

Miršie atgriezās no Jeruzālemes, kur tie neatrada to, ko meklējuši. Viņi vaicāja pēc piekļuves man un pieprasīja, lai es tos mācu, un tā es viņus mācīju:

Klausieties Jūs: Es sāku ar tukšumu. Tukšums ir tas pats, kas pilnība. Savā galīgajā stāvoklī pilnība ir tāda pati kā tukšums. "Nekas" ir abi - gan tukšs, gan pilns. Var tik labi pateikt jebko par "Neko", proti, ka tas ir balts vai, ka tas ir melns vai, ka tas eksistē vai neeksistē. Tas, kas ir nebeidzams un mūžīgs, tam nav īpašību, jo tam piemīt visas īpašības.

Neko vai pilnību mēs saucam par Plēromu. Tajā domāšana un esība beidzas, jo tā ir mūžīga un bez īpašībām. Tajā nav neviena, ja kāds tajā būtu, tas atšķirtos no Plēromas un iemiesotu īpašības, kuras atšķirtu viņu no Plēromas.

Plēroma ir nekas un viss: nav vērtīgi domāt par Plēromu, jo tas nozīmētu sabrukumu, sakāvi.

Plēroma ir sākums un beigas radītajai pasaulei. Plēroma iekļūst radītajā pasaulē kā saules gaisma un gaišs - visur. Lai arī Plēroma iekļūst radītajā pasaulē pilnīgi - radītā pasaule nav daļa no tās. Kā pavisam caurspīdīgs ķermenis nekļūst ne tumšs ne gaišs, krāsa ir rezultāts gaismas plūsmai caur to. Mēs esam Plēroma, jo Plēroma ir klātesoša mūsos. Pat visnelielākā Plēromas klātesamība ir neizmērojama, bez robežām, mūžīgi un pilnīgi, jo mazs un liels ir īpašības, kuras ir svešas Plēromai. Plēroma ir nebūtība, kas ir visur, pilnīga un bez beigām. Šā iemesla dēļ es runāju par Radīto Pasauli kā daļu no Plēromas, bet tikai alegoriskā veidā; jo Plēroma nav sadalāma daļās, jo tā ir tukšums, nebūtība. Mēs arī esam absolūtā Plēroma, lai arī tēlaini runājot Plēroma ir neiedomājami maza, hipotētiska, pat neeksistējoša daļa mūsos un reizē neierobežots kosmosa plašums virs mums. Kādēļ gan tad mēs runājam par Plēromu, ja tā ir viss un reizē nekas?

Par to runāju, lai sāktu kaut kur un kļiedētu māņus, ka kaut kur iekšpusē vai ārpusē ir kaut kas absolūti nemainīgs un skaidrs. Viss, kas tiek saukts par skaidru un nemainīgu ir relatīvs, tika, tas, kas ir pārmaiņām pakļauts ir nemainīgs un skaidrs.

Radītā pasaule ir pakļauta pārmaiņām. Tā ir vienīgā lieta, kas ir skaidra un noteikta, jo tai ir īpašības. Faktiski radītā pasaule pati ir īpašība.

Mēs varam runāt par to, kā veidojās radības, bet ne par to, kā veidojās radītā pasaule, jo radītā pasaule ir Plēromas īpašība, tāpat kā neradītā; mūžīgā nāve arī ir Plēromas īpašība. Radība ir visur un vienmēr pastāvoša un nāve ir vienmēr un visur pastāvoša. Plēroma iemieso visu: ierobežoto un neierobežoto.

Radība ir diferenciacija. Radītā pasaule patiesi ir diferencēta. Diferenciacija ir radītās pasaules esence un tādēļ tas, kas ir radīts izsauc turpmāku diferenciaciju. Cilvēks diferencē visu, jo pats ir diferencēts. Tādēļ cilvēks redz Plēromas īpašības, īpašības kuras neeksistē. Šos dalījumus cilvēks izvelk pats no sevis, savas būtības.

Jūs teiksiet: kāda jēga ir par to runāt, ja jau ir sacīts, ka ir bezjēdzīgi runāt par Plēromu?

Šīs lietas saku, lai atbrīvotu jūs no ilūzijas, ka ir iespējams runāt par Plēromu. Kad mēs runājam par Plēromas sadalījumu, mēs runājam no sava diferencētā stāvokļa pozīcijas un mēs runājam par savu diferencēto stāvokli. Bet kamēr mēs to daram, mēs neko patiesībā neesam pateikuši par Plēromu. Tomēr ir nepieciešams runāt par mūsu diferenciaciju. Mūsu esence ir diferenciacija. Šī iemesla dēļ mums ir jāatšķir atsevišķas īpašības.

Jūs teiksiet: Kādu ļaunumu nodarītu nediferencēt (īpašības), tad mēs aizsniegtos pāri savas būtības ierobežojumiem; mēs aizsniegtos ārpus radītās pasaules robežām un nonāktu vienotības stāvoklī, kas ir vēlviens Plēromas īpašība. Mēs izzustu pašā Plēromā un pārstatu būt radītas būtnes. Tad mēs sasniegtu savu galu un kļūtu par nebūtību.

Tāda ir katras radītās būtnes nāve. Mēs mirstam sasniedzot pakāpi, kad vairs nespējam sadalīt lietas. Šī iemesla dēļ dabiskais impulss radītai būtnei ir vērsts uz diferenciaciju un vērsts uz cīņu pret seno, bīstamo vienotības stāvokli. Dabiskais stāvoklis ir saukts Principium Individuationis (Individuācijas princips). Šis princips ir katras radītās būtnes esence. No tā Jūs viegli atpazīsiet, ka nesadalītības princips un atšķiršanas trūkums rada briesmas radītajām būtnēm. Šī iemesla dēļ mums jābūt spējīgiem diferencēt Plēromas īpašības. Plēromas īpašības ir PRETMETU PĀRI, tādi kā:

iedarbīgs un neefektīvais

pilnība un tukšums

dzīvais un mirušais

atšķirība un vienādība

gaisma un tumsa

karsts un auksts

enerģija un matērija

laiks un telpa

labais un ļaunais

*skaistais un neglītais
vienība un daudzība
un tā tālāk*

Pretmetu pāri ir Plēromas īpašības: tie arī ir neeksistējoši, jo atceļ viens otru.

Tā kā mēs esam Plēroma, šīs īpašības ir mūsos klātesošas: tik pat daudz, cik mūsu būtība ir sadalīšana, mēs iemiesojam šīs īpašības sadalīšanas vārdā un zīmē, tas nozīme, ka:

Pirmkārt – īpašības mūsos tiek atšķirtas viena no otras un līdz ar to tās viena otru neatceļ, drīzāk tās ir darbībā. Tādā veidā mēs esam pretmetu pāru upuri. Jo mūsos Plēroma ir diferenciēta divās daļās.

Otrkārt – šīs īpašības ir Plēroma, un mēs varam un mums vajadzētu piedalīties tajās tikai diferenciacijas nolūkā. Mums ir jāatdala sevi no šīm īpašībām. Plēromā tās viena otru atceļ, mūsos – nē. Bet, ja mēs zinām kā zināt sevi par atšķeltu no pretmetu pāriem, mēs esam sasnieguši pestīšanu.

Kad mēs dzenamies pēc labā un skaistā, mēs tādējādi aizmirstam par mūsu būtību, kas ir sadalītība, un mēs kļūstam par Plēromas īpašību upuriem, kas ir pretmetu pāri. Mēs cenšamies iegūt labo un skaisto, bet tajā pašā laikā iegūstam ļauno un neglīto, jo Plēromā tie ir identiski labajam un skaistajam. Ja mēs paliekam uzticīgi savai dabai, kas ir sadalīšana, mēs atdalām sevi no labā un skaistā, tādā veidā automātiski atdalām sevi no ļaunā un neglītā. Tikai mēs nesaplūstam ar Plēromu, kas nozīmētu tukšumu un nāvi.

Jūs man iebildīsiet un teiksiet: Tu teici, ka sadalīšana un vienība arī ir Plēromas īpašības. Kā tas nākas, ka mēs dzenamies pēc atdalīšanās? Vai mūsu dabā nebūtu nepieciešams galu galā arī sasniegt vienādības stāvokli, kamēr mēs dzenamies pretī atšķirtībai?

Tas ko Jums nekad nevajadzētu aizmirst ir, ka Plēromai nav īpašību. Mēs esam tie, kas rada īpašības - domāšanas procesa laikā. Kad tu tiecies pēc diferenciacijas vai vienotības vai citām īpašībām, tu tiecies pēc domām, kas ieplūst tevī no Plēromas, burtiski tās ir domas par neeksistējošajām Plēromas īpašībām. Kamēr tu dzenies pēc šīm domām tu atkal iekrīti Plēromā un nonāc pie diferenciacijas un vienotības vienā un tajā pašā laikā. Ne jūsu domāšana, bet jūsu esence ir diferenciacija. Tādēļ nevajag dzīties pēc diferenciacijas un spējas atšķirt kādas tu tās pazīsti, bet tiecies pēc savas patiesās dabas. Ja tu patiesi tādā veidā tiecies, tev nevajadzētu neko zināt par Plēromu un tās īpašībām un joprojām tu nonāktu pie patiesā mērķa, dēļ mūsu patiesās dabas. Tā kā mūsu domāšana atsvešina mūs no mūsu patiesās dabas, man jums ir jāiemāca zināšanas ar kurām jūs spēsiet kontrolēt savu domāšanu.

***Visu nakti mirušie stāvēja pie sienām un kiedza:” Mēs gribam zināt par Dievu!
Kur ir Dievs? Vai Dievs ir miris?”***

Dievs nav miris; viņš ir dzīvāks kā jebkad. Dievs ir radītā pasaule, tā kā viņš ir kaut kas noteikts un līdz ar to diferencēts no Plēromas. Dievs ir Plēromas īpašība un viss, ko es esmu attiecinājis uz radīto pasauli ir attiecināms pilnībā uz viņu.

Dievs ir atšķirams no radītās pasaules, tomēr viņš ir mazāk noteikts un mazāk nosakāms (definējams), nekā radītā pasaule kopumā. Viņš ir mazāk diferencēts nekā radītā pasaule, jo tā būtības pamats ir efektīvā pilnība; un ņemot vērā, ka Dievs ir definējams un diferencēts viņš ir identisks radītajai pasaulei; un tādējādi viņš ir Plēromas efektīvās pilnības manifestācija.

Viss, ko mēs nediferencējam iekrīt Plēromā un tiek izslēgts caur tā pretmetu. Tādējādi ja mēs neredzam Dievu, tad efektīvā pilnība ir izslēgta priekš mums. Dievs arī pats ir Plēroma, pat kā vismazākā daļiņa no radītās pasaules, tikpat ļoti kā neradītā realitāte ir Plēroma.

Efektīvais tukšums ir Sātana būtība. Dievs un Sātans ir pirmās tukšuma manifestācijas, kuras mēs saucam par Plēromu. Un nav svarīgi vai Plēroma ir vai nav, jo tā izslēdz pati sevi visās lietās. Radītā pasaule ir savādāka. Dēļ tā, ka Dievs un Sātans ir radītas būtnes tās neizslēdz viena otru, tās stāv viena pret otru kā aktīvi pretmeti. To būtībai nav nepieciešami nekādi pierādījumi; ir pietiekami, ka mēs runājam par tiem. Pat ja tie neeksistētu, radītā būtne vienmēr (dēļ savas diferencētās dabas) nestu tos ārā no Plēromas.

Viss tas, kas iznirst no Plēromas diferenciacijas procesa laikā ir pretmetu pāri, tādēļ Dievs vienmēr ir kopā ar Sātanu.

Šī kopsakarība ir tik tuva, kā Jūs esat sapratuši, tas ir tik nesaraujami jūsu pašu dzīvēs, tas ir gandrīz tāpat kā Plēromā. Iemesls tam ir tas, ka šie divi stāv ļoti tuvu Plēromai, kurā visi pretmeti tiek atcelti un apvienoti.

Dievs un Sātans ir saskatāmi kā pilnība un tukšums, radīšana un iznīcība. Aktivitāte ir piemītoša abiem. Aktivitāte apvieno tos. Tas ir dēļ tā, ka aktivitāte ir augstāka par abiem, tā ir Dievs pār Dievu, jo tā apvieno pilnību ar tukšumu to darbībā.

Ir kāds Dievs par kuru Jūs nezināt neko, jo cilvēki ir aizmirsuši viņu. Mēs saucam viņu tā vārdā: ABRAKASS. Viņš ir mazāk noteikts kā Dievs un Sātans. Lai atšķirtu viņu no Dieva, mēs saucam Dievu par HELIOS, jeb sauli.

Abrakass ir aktivitāte; nekas izņemot nereālo tam nespēj pretoties, līdz ar to tā būtība – aktivitāte – brīvi atraisās. Neereālais neeksistē, tādēļ tas arī patiesi nepretojas. Abrakass

stāv pāri Saulei un pāri Sātanam. Viņš ir neiespējamība un iespējamība, viņš ir spēcīgs nerealitātes laukā. Ja Plēromai būtu iespējams iemiesoties kādā būtnē, tad Abrakass būtu tās manifestācija.

Kaut arī viņš ir aktivitāte, viņš nav kaut kā iznākums, bet rezultāts kopumā. Viņš ir aktivitāte nerealitātei, jo viņam nav skaidra iznākuma.

Viņš tik un tā ir radīta būtne, tādēļ, ka viņš ir diferencēts no Plēromas.

Saulei ir noteikts efekts un tā pat arī Sātanam; tādēļ tie mums parādās kā efektīvāki nekā nenoteiktais Abrakass.

Jo viņš ir spēks, izturība, pārmaiņas.

- Šajā brīdī mirušie sāka plosīties, jo viņi bija kristieši.

Trešā Runa

Mirušie iznira kā migla no purva un tie kļiedza: "Stāsti mums tālāk par augstāko Dievu!"

Abrakass ir dievs, kuru ir grūti pazīt. Viņa spēks ir absolūts, cilvēks nespēj to aptvert. Cilvēks redz summum bonum (lielāko labumu) no Saules un infinum malum (nebeidzamo ļaunumu) no Velna, bet Abrakass viņam nav redzams, jo Abrakass ir nedefinējamā dzīvība, kurš ir māte labajam un ļaunajam.

Dzīvība rādās mazāka un vājāka nekā summum bonum, tādēļ ir grūti iedomāties, ka Abrakass stātos saules spēka vietā, kas izstaro visu dzīvības spēku.

Abrakass ir saule un reizē bezgalīgi neizmērojamais tukšuma bezdibenis no pazeminātāja un melu paudēja Velna.

Abrakasa spēks ir divējāds. Jūs to nevarat redzēt, jo jūsu acīs šī spēka pretmets to šķietami atceļ.

Tas, kas tiek runāts no Dieva-Saules ir dzīvība.

Tas, kas tiek runāts no Sātana ir nāve.

Abrakass runā svēto un nolādēto vārdu, kas ir nāve un dzīvība reizē.

Abrakass rada patiesību un melus, labo un ļauno, gaismu un tumsu, ar vienu un to pašu vārdu un vienu un to pašu darbību. Tādēļ Abrakass patiesi ir briesmīgs.

Viņš ir tik varens kā lauva, kad tā notriec savu upuri. Viņš ir tik skaists kā pavasara rīts.

Patiesi, viņš ir varenākais Pans un reizē mazākais. Viņš ir Priaposs.

Viņš ir pazemes briesmonis, astoņkājis ar tūkstoš taustekļiem, viņš ir spārnotu čūsku un vājprāta pavēlnieks.

Viņš ir viszemākās būtnes hermafrodīts.

Viņš ir varžu un krupju valdnieks, kas dzīvo ūdenī un nāk uz zemes, un dzied pēcpusdienā un pusnaktī.

Viņš ir pilnība un apvieno pats sevi ar tukšumu.

Viņš ir svētās laulības;

Viņš ir mīlestība un mīlestības slepkava;

Viņš ir svēts un svētuma nodevējs.

Viņš ir spožākā dienas gaisma un visdziļākā neprāta nakts.

Redzēt viņu nozīmē aklumu;

Zināt viņu – slimību;

Pielūgt viņu – nāvi;

Baidīties no viņa – gudrību;

Nepretoties viņam – brīvību.

Dievs dzīvo aiz saules; Sātans aiz nakts. Ko Dievs rada no gaismas, to Sātans ievieļ nakts tumsā. Taču Abrakass ir kosmos; tā sākums un tā gals. Katrai dāvanai no Dieva-Saules Sātans pievieno savu nolādējumu.

Visas lietas, kuras jūs lūdzat no Dieva-Saules, rada mijiedarbību ar Sātanu. Visas lietas, kuras jūs sasniedzat caur Dievu-Sauli dod spēku Sātanam.

Tāds ir briesmīgais Abrakass.

Viņš ir varenākās būtnes manifestācija, un viņā radība baidās pati no sevis.

Viņš ir atklātā radības pretošanās pret Plēromu un tās tukšumu.

Viņš ir bailes, kuras izjūt dēls pret savu māti.

Viņš ir mātes mīlestība pret dēlu.

Viņš ir Zemes prieks un Debesu nežēlastība.

Cilvēks top paralizēts viņa priekšā.

Tā priekšā neeksistē ne jautājums ne atbilde.

Viņš ir diferenciācijas darbība.

Viņš ir cilvēka mīlestība

Viņš ir cilvēka runa.

Viņš ir gan cilvēka starojums, gan tumša ēna.

Viņš ir nodevīgā realitāte.

- Tad mirušie gaudoja un ārdījās, jo tie joprojām bija nepilnīgi.

Trokšņojot mirušie piepildīja telpu un teica: ‘Stāsti mums par dieviem un velniem, tu nolādētais!’

Dievs-Saule ir augstākais labums, un Sātans tā pretmets; tādā veidā ir divi dievi. Bet ir vēl vairāki lieli labumi un daudz milzīgu ļaunumu un starp tiem ir divi dievi-velni, viens no tiem ir ‘Degošais’ un otrs ‘Augošais’. Degošais ir EROSS savā liesmas formā, tas spīd un iznīcina. Augošais ir DZĪVĪBAS KOKS; tas aug zaļš un uzkrāj dzīvo matēriju, kamēr tas aug. Eross aizdegās un tad mirst; dzīvības koks aug lēni un sasniedz savu pilnbriedu caur neskaitāmiem gadiem.

Labais un ļaunais ir apvienoti liesmā.

Labais un ļaunais ir apvienoti koka augšanā.

Dzīvība un mīlestība pretojas viena otrai savā dievišķībā.

Neizmērāms, tāpat kā zvaigžņu daudzums ir dievu un velnu skaits. Katra zvaigzne ir dievs un katra telpa, kuru aizņem zvaigzne ir velns. Un tukšums starp tiem ir Plēroma. Visa darbība ir Abrakass; tikai nerealitāte pretojas viņam. Četri ir skaitlis, kas apzīmē augstākās, galvenās dievības, jo četri ir skaitlis, kas atbilst pasaules mēru sistēmai. Viens ir sākums; Dievs-Saule. Divi ir Eross, jo tas izplešas ar spožu gaismu un apvieno abus. Trīs ir Dzīvības Koks, jo tas piepilda telpu ar ķermeņiem. Četri ir velns, jo tas atver visu, kas ir aizvērts; tas iznīcina visu, kas ir noformējies un iemiesojies; viņš ir iznīcinātājs, no kura visas lietas kļūst par nebūtību.

Svētlaimīgs esmu es, jo man ir dotas zināšanas par dievu daudzumu un daudzveidību. Posts ar jums, jo jūs esat aizstājuši daudzveidību ar vienu Dievu, kas nevar sevī iemiesot visu. Tādēļ Jūs mokaties neizpratnē par radīto pasauli un to sagroziet, jo tās essence un likums ir daudzveidība. Kā jūs varat būt patiesi pret savu iedabu, ja jūs cenšaties daudzību padarīt par vienu? Tas ko jūs cenšaties nodarīt dieviem, piemeklē jūs. Jūs visi tādā veidā kļūstat vienādi un tādējādi jūsu iedaba kļūst izkropļota.

Pār cilvēkiem var valdīt vienotība, bet pār dieviem nekad, jo dievu ir daudz, bet cilvēki tikai daži. Dievi ir vareni un spēj nest savu dažādību, jo līdzīgi kā zvaigznes tie stāv vienatnē un atrodas milzīgos attālumos viens no otra. Cilvēki ir vāji nespēj panest savu dažādību, jo atrodas tuvu viens otram un alkst sabiedrības, tādējādi tie nevar panest dažādības uzlikto atšķirtību. Pestīšanas dēļ es jūs mācu izslēgties no kopības, es pats esmu sevi izslēdzis no kopības.

Dievu daudzveidība ir vienāda ar cilvēku daudzveidību. Neskaitāmi dievi gaida, lai kļūtu par cilvēkiem. Neskaitāmi dievi ir bijuši cilvēki. Cilvēks dalās ar dieviem to esencē; viņš nāk no dieviem un dodas pie Dieva.

Tāpat kā ir bezjēdzīgi domāt par Plēromu, tāpat ir bezjēdzīgi pielūgt neskaitāmos dievus. Visbezjēdzīgāk ir pielūgt pirmo Dievu, efektīvo pilnību un augstāko labumu. Caur mūsu lūgšanām mēs nevaram tam neko pievienot un nevaram neko no tā paņemt, jo efektīvais tukšums apēd visu. Gaismas dievi rada debesu pasauli, kura ir salikta un izstiepjas līdz bezgalībai. Viņu augstākais kungs ir Dievs-Saule.

Tumšie dievi veido pazemi. Tie ir vienkārši un ir spējīgi samazināties un sarauties līdz bezgalībai. To augstākais kungs ir Velns, mēness gars, zemes vergs, kurš ir mazāks, aukstāks un mirušāks kā zeme.

Nav nekādas atšķirības starp zemes un debesu dievu spēkiem. Debesu spēki izplešas, zemes spēki saraujas. Abi virzieni iestiepjas bezgalībā.

Piektā Runa

Mirušie nīrgājās un kiedza: “Māci mūs, tu muļķi, par baznīcu un svēto sabiedrību!”

Dievu pasaule manifestējas garīgumā un seksualitātē, debesu dievi parādās garīgumā un zemes dievi parādās seksualitātē.

Garīgums saņem un saprot. Tas ir sievišķs, tādēļ mēs saucam to MATER COELESTIS, debesu māte. Seksualitāte rada un ģenerē. Tā ir vīrišķa un tādēļ mēs to saucam par PHALLOS, zemes tēvs. Vīrieša seksualitāte ir vairāk pasaulīga, kamēr sievietes vairāk dievišķa. Vīrieša garīgums ir vairāk dievišķs: jo tā kustība ir virzienā uz lielāko. No otras puses sievietes garīgums ir vairāk pasaulīgs, jo tas virzās virzienā uz mazāko.

Melīgs un velnišķīgs ir vīrieša garīgums, kurš dodas mazākā virzienā.

Melīgs un velnišķīgs ir garīgums sievietei, kura dodas lielākā virzienā. Katram ir jādodas uz savu vietu.

Vīrietis un sieviete kļūst par velnu viens otram, kad neatdala savus garīgos ceļus, jo radīto būtņu daba ir diferenciācijas daba.

Vīrieša seksualitāte iet virzienā uz to, kas ir pasaulīgs; sievietes seksualitāte iet virzienā uz to, kas ir garīgs. Vīrietis un sieviete kļūst par velnu viens otram, ja neatdala šīs divas seksualitātes formas.

Vīrietis būs zināt to, kas ir mazāks, sieviete, to, kas ir lielāks. Vīrietim būs atdalīt sevi no garīguma un seksualitātes tāpat. Viņam būs saukt garīgumu par māti un viņam būs celt

tronī to starp debesīm un zemi. Viņam būs saukt seksualitāti par phallos un ievietot to starp sevi un zemi, jo māte un phallos ir pārcilvēki dēmoni un dievu pasaules manifestācija. Tie ir efektīvāki priekš mums kā dievi, jo tie ir tuvāki mūsu būtībai. Kad jūs nespējat izšķirties starp seksualitāti un garīgumu vienā pusē un sevi pašu otrā pusē, kad Jūs šīs divas būtnes nostādat virs un blakus sev, jūs kļūstat par to upuriem, proti, par Plēromas īpašību upuriem. Garīgums un seksualitāte nav jūsu īpašības, tās nav lietas, kuras jūs varat iemiesot vai saprast; gluži pretēji, tie ir vareni dēmoni, dievu manifestācijas un tādējādi stāv virs jums un eksistē sevī. Cilvēks neiemiešo seksualitāti vai garīgumu, drīzāk, cilvēks ir pakļauts garīguma un seksualitātes likumiem. Tādējādi neviens nespēj izbēgt no šiem diviem dēmoniņiem. Jums būs pret tiem attiekties kā dēmoniņiem, kā kopīgu lietu, kā nopietnām briesmām, līdzīgi kā dieviem un pāri visam briesmīgo Abrakasu.

Cilvēks ir vājš, tādējādi tam nepieciešama ir nepieciešama sabiedrība; ja šī sabiedrība nav mātes zīmē, tad tā ir phallos zīmē. Nesot sabiedrībā nāk slimības un ciešanas. Sabiedrība nes sev līdzīgos un iznīcību. Diferenciācija ved pie vienatnes. Vienatne ir pretējais sabiedrībai. Cilvēka vājuma dēļ kā pretošanās dieviem un dēmoniņiem un to neizbēgamajiem likumiem ir nepieciešamība pēc sabiedrības.

Tādēļ būs tik daudz sabiedrību, cik nepieciešams, ne cilvēku dēļ, bet dēļ dieviem. Dievi piespiež mūs būt sabiedrībā. Ir nepieciešams būt sabiedrībā tik daudz, cik dievi un dēmoni jums to spiež, bet būt tajā vairāk nozīmē ļaunumu.

Sabiedrībā katrs kļūst atkarīgs viens no otra un sabiedrība tiks saglabāta tik daudz, cik Jums ir nepieciešamības pēc tās. Vienatnes stāvoklī katrs nostāsies pāri citiem, tādējādi viņš varēs iepazīt sevi un izbēgt no verdzības. Sabiedrībā jābūt abstinencei.

Vienatnē lai ir bagātības izšķērdēšana.

Jo sabiedrība ir dziļums, bet vienatne augstums.

Patiesā sabiedrības kārtība šķīsta un glābj.

Patiesā vienatnes kārtība šķīsta un palielina.

Sabiedrība dod mums siltumu, kamēr vienatne dod mums gaismu.

Sestā Runa

Seksualitātes dēmons ienāk mūsu dvēselē kā čūska. Tas ir pa pusei cilvēka dvēsele un tiek saukts doma-vēlme.

Garīguma dēmons ienāk mūsu dvēselē kā balts putns. Tas ir pa pusei cilvēka dvēsele un tiek saukts vēlme-doma.

Čūska ir pasaulīga dvēsele un daļēji dēmona dvēsele, pa pusei gars un ir saistīts ar mirušo gariem. Līdzīgi kā mirušo gari, čūska arī ieiet vairākos zemes objektos. Čūska arī izraisa bailes no sevis cilvēku sirdīs un iekvēlina vēlmes tādā pat veidā. Čūska ir vairāk sievišķs tēls un meklē mūžīgi mirušo sabiedrību. Tas tiek asociēts ar mirušajiem, kuri ir zemes izcelsmes, kuri nav atraduši veidu kā nonākt vienatnes stāvoklī. Čūska ir padauza, kas saietas ar sātānu un ļaunajiem gariem; tā ir tirāns un mokpilns gars, kas vienmēr kārdina cilvēkus un sasaista ar visu slikto.

Baltais putns ir daļēji dievišķa cilvēka dvēsele. Tā dzīvo kopā ar Māti un ik pa laikam iznirst no tās mājokļa. Putns ir vīriešu dzimtes un ir iedarbīga doma. Baltais putns ir šķīsts un vientuļš, mātes vēstnesis. Tas lido augstu virs zemes. Tas valda pār vientulību. Tas nes vēstis no attāluma, no tiem, kas ir aizgājuši, tiem, kas ir pilnveidoti. Tas nes mūsu vārdus pie Mātes. Māte aizlūdz un brīdina, bet tai nav nekāda spēka pār dieviem. Viņa ir saules vadītājs, trauks.

Čūska nolaižās dziļumos un ar savu viltību stimulē vai paralizē fallisko dēmonu. Čūska no dziļumiem atnes visas ļaunās domas no pasaulīgā, domas, kas tiek piepildītas caur vēlmēm. Čūska izvairās no mūsu tvēriena un mēs dzenamies tai pakaļ, tādējādi tā parāda mums ceļu, kuru mēs ar mūsu ierobežoto cilvēka saprātu nespētu atrast.

- Mirušie paraudzījās uz augšu ar nicinājumu un teica: "Beidz runāt par dieviem un dēmoni, un dvēselēm. Mēs to jau esam apzinājušies pēc būtības jau ilgu laiku."

Septītā Runa

Naktī mirušie atgriezās atkal un žēlojoties teica: "Vēl viena lieta, kuru mums ir jāzina, jo mēs aizmirsām to pārrunāt: stāsti mums, kas ir cilvēks"

Cilvēks ir vārti, caur kuriem kāds ienāk no ārējās dievu, dēmonu un dvēseļu pasaules iekšējajā pasaulē, no varenākās pasaules mazākajā pasaulē. Mazs un nenozīmīgs ir cilvēks; tas tiek ātri pamests, kad notiek pāreja uz bezgalīgo telpu, mikrokosmosā, iekšā, iekšējā mūžībā.

Neizmērojamā attālumā tur spīd vientuļa zvaigzne, debesu pašā augstākajā punktā. Šī zvaigzne ir vienīgais Dievs šim vientuļņiekam. Tā ir viņa pasaule, viņa Plēroma, viņa dievišķība.

Šajā pasaulē cilvēks ir Abrakass, kurš rada un iznīcina pats savu pasauli.

Šī zvaigzne ir cilvēka Dievs un mērķis.

Tā ir viņa vadošā dievišķība; tajā viņš atrod mieru.

Garais dvēseles ceļš pēc nāves virzās uz to; tajā spīd viss, kas citādi varētu atturēt cilvēku no lielākās pasaules ar savu spozmi un vareno gaismu.

Šim Vienam, cilvēkam ir jālūdzas.

Šāda lūgšana palielina šīs zvaigznes gaismu.

Šāda lūgšana uzbūvē tiltu pār nāvei.

Tā palielina dzīvību mikrokosmosā, kad ārējā pasaule kļūst auksta, šī zvaigzne joprojām mirdz.

Nav nekā, kas atdalītu cilvēku no viņa paša Dieva, ja cilvēks tikai spēj pavērst savu skatienu prom no kvēlojošā Abrakassa skatienu.

Cilvēks šeit, Dievs tur. Vājums un nenozīmība šeit, mūžīgais radošais spēks tur. Šeit ir tikai tumsa un auksums. Tur viss ir mūžīgā gaisma.

Dzirdot šo mirušie kļūva klusi un pagaisa kā dūmi virs gana ugunsкура, kurš sargā savu ganām pulku naktī.

Anagramma:

Nahtriheccunde

Gahinneverahtunin

Zehgessurklach

Zunnus

Septiņi Runu Mirušajiem beigas.

Septiņu Runu mirušajiem rašanās gaita

Lai gūtu ieskatu, kāda ir K.G. Junga "Septiņu Runu" rašanās gaita būtu svarīgi parādīt K.G. Junga biogrāfisko kontekstu. Septiņu mirušo sprediķu rašanās datējama ar 1916.gadu, bet to saknes, loģiskā likumsakarība, kas noveda līdz šim darbam ir krietni senāka. Autors uzskata par nepieciešamu darbā parādīt Junga biogrāfisko fonu, līdz brīdim, kad Jungs sarakstīja "Septiņas runas".

Bērnība. Karls Gustavs Jungs piedzimst 1875. gada Jūlijā. Kesvilā, Zviedrijā, protestantu baznīcnieka ģimenē. Četru gadu vecumā pārceļas uz Bāzeli. Sešu gadu vecumā dodas ciema skolā Klein-Hünigenā, viņa tēvs šajā laikā viņam māca latīņu valodu.

Jaunība. Kad Jungs kļuva vecāks viņa plašā interese par dažādām zinātnēm radīja jautājumu par profesijas, karjeras izvēli. Galu galā viņš nolēmj studēt medicīnu Bāzeles Universitātē (University of Basel) 1895–1900. Viņš ieguva medicīnas grādu Cīrihes Universitātē 1902. gadā. Vēlāk viņš studē psiholoģiju (Zinātniskā prāta izpēte un tā procesi) Parīzē, Francijā.

Darbs ar Freidu. Pavērsiens Junga dzīvē ir brīdis, kad viņš izlasa Zigmunda Freida (1856–1939) "Sapņu interpretāciju" (Interpretation of Dreams, sarakstīta 1900. gadā), tajā Jungs saskata savus novērojumu un ideju apstiprinājumu, kas radušies strādājot par asistentu Cīrihes psihiatriskajā klīnikā. Freids tajā laikā, kā raksta Jungs ir *persona-non-grata*⁵ akadēmiskajā vidē, kamēr Jungs bija atzīts psihiatrs, kas tika aicināts lasīt lekcijas starptautiskās konferencēs. Jungs ietekmējoties no Freida saraksta publikāciju, kas pozitīvi vērtē "Sapņu interpretāciju", tādējādi sevi nolemjot kritikai psihologu aprindās (atsaucoties uz "neakadēmisku", negatīvi vērtētu autoru) (memories 170-171). Viņš nosūta Freidam savu publikāciju Pasaules Asociāciju Studijās (Studies in Word Association, 1904), ar virsrakstu "Diagnostiskās asociācijstudijas". Freids saskata Jungā sava darba turpinātāja potenciālu un sākas Junga un Freida sadarbība, draudzība sešu gadu garumā no 1907. līdz 1913. gadam. Paralēli darbam ar Freidu Jungs aizraujas ar bezapziņas izpēti, kas izpaužas sapņos, fantāzijās, mītos, pasakās, māņticībā, okultismā (ticībā pārdabiskiem spēkiem), reliģijā kopumā. Freids tomēr jau bija izstrādājis racionālas atbildes uz šiem jautājumiem savās teorijās par psiho-neirozi (emocionālas dabas problēma, kas kļūst redzama caur psihiskiem simptomiem kā depresiju, trauksmes sajūtu) tāpat Freids uzskatīja, ka visas bezapziņas izpausmes ir saistāmas ar slēptām, nepiepildītām vēlmēm.⁶ Jungs par Freidu izsakās kā par dižu un traģisku

---

⁵ Nevēlama persona

⁶ Karls Gustavs Jungs, *Psiholoģiskie Tipi, Collected Works, Vol.6.* (Rīga, 1993), 4

personību, kas bija pats sevis radītā dēmona skavās⁷. Junga jaunrades teorijās bezapziņa ir ne tikai traucējošais faktors, kas izraisa garīgas saslimšanas, bet arī cilvēka kreativitātes avots tāpat tā ir apziņas saknes “ Jungs saka, ka radošais process ir kā dzīva būtne, kura ir iekšā cilvēka dvēselē, kurai ir sava dzīve, kura attīstās pēc saviem likumiem. Jungs runā par mākslas darbiem arī kā par simboliskiem darbiem un simptomātiskiem darbiem”⁸. Šādas ir Junga un Freida uzskatu nesakritības: “Freida teorija ir t. s. psihoseksuālās attīstības teorija, kura vairāk aplūko seksuālā instinkta attīstību. Turpretim Jungs par personības attīstību runā kā par sevis iepazīšanu un sevis integrāciju.”⁹

Freids uzskatīja Junga idejas kā nezinātniskas, nepārtraukti cenšoties viņu pārliecināt, ka viņam trūkst pieredzes, lai izdarītu šādus secinājumus, kādu laiku Jungs piekrīt šim argumentam, tomēr, kad Jungs raksta grāmatu “ Libido metamorfozes un simboli”, viņš jūt neizbēgamu šķiršanos ar Freidu, jo savā darbā plānoja apskatīt vairākas idejas, atšķirīgi no Freida, piemēram, koncepts par psihi enerģijām - libido – neparādot to kā seksuālo enerģiju, bet kā psihi enerģiju vispārīgi, viņš saprot, ka šī grāmata maksās viņam draudzību ar Freidu, tomēr viņš vēlas iet ceļu, kuru uzskata par pareizu.¹⁰ Psihologiskajā tipoloģijā, liels Junga ieguldījums cilvēku fantāziju noteiktās un izteikta struktūras apzināšana. Jungs saredz, ka bezapziņā ir vairāki sarežģīti aktīvi centri, kas kontrolē cilvēka dabisko uzvedību un iztēli. Šis uzstādījums vēlāk pārtop par Junga arhetipu teoriju. Daudzās neirotiskās ciešanas nāk no pašatsvešināšanās sajūtas (atsvešināšanās no sevis) dēļ tā, ka indivīda radītie loģikas rāmji konfliktē ar neapzinātoto pieredzi, kas eksistē bezapziņā.¹¹

Konfrontācija ar bezapziņu, aktīvā iztēle. 1912. gadā Jungs meklē jaunu pieeju psiholoģijai, iemesls kādēļ viņš pārtrauca sadarbību ar Freidu bija nespēja izskaidrot Junga sapņus, Freids nepārtraukti interpretēja Junga sapņus kā vēlmi viņu gāzt, it kā Jungā būtu vēlme viņu nogalināt, viņam šķiet traucējoša šī Freida hipertrofētā tēva izjūta pār sevi, viņš vairs nesaredz iespēju attīstīt savas idejas, sadarbojoties ar Freidu. Jungs izjūt lielu garīgu spiedienu un veic pašanalīzi kuras rezultātā viņš saprot, ka viņā ir apspiests iekšējais bērns – kreativitāte- tad Jungs atklāj metodi ar kuru atraisīt savu bezapziņu, kuru nosauc par “aktīvo iztēli”, vēlāk viņš ievieš to analītiskajā psiholoģijā.¹² “Es esmu lietojis šo metodi (aktīvo iztēli) vairāk kā trīsdesmit gadus, neirozes ārstēšanai, tas nozīmē bezapziņas sastāvdaļu padarīšanu apzinātu”¹³

⁷ C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections* (Great Britain: Fontana Press, 1995), 176.

⁸ Viesturs Reņģe, *Personības Psiholoģiskās Teorijas*. (Zvaigzne ABC, Rīga, 1992), 74.

⁹ T.p., 45.

¹⁰ C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections*, 191.

¹¹ Viesturs Reņģe, *Personības Psiholoģiskās Teorijas*., 58.

¹² C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections*, 194. -197.

¹³ C. G. Jung, *Psychology and the Occult*. (UK: Princeton University Press, 1977), 148.

Jungs bezapziņu salīdzina ar universālo prātu, līdzīgi kā par to, kuru runā hinduisms (brahmans) un antīkie filosofi, "Aktīvā iztēle" ir metode, kad bezapziņas saturs apzināti tiek iepludināts apziņā:

"Viens Prāts ir bezapziņa, jo to skaidro kā: "mūžīgo, neredzamo, nepazīstamo." Bet tas arī iemieso pozitīvas īpašības Rietumu pieredzē. Tie ir tā atribūti kā "vienmēr skaidrs, vienmēr eksistējošs, gaismas avots." Tas ir nenoliedzams psiholoģisks fakts, jo vairāk indivīds koncentrējas uz bezapziņas sastāvdaļām, jo vairāk tiek uzlādēts ar enerģiju, vitalizējas un it kā kļūst izgaismots no iekšienes. Faktiski indivīds nonāk citā realitātē. Analītiskajā psiholoģijā šis fenomens tiek plaši izmantots. Es šo metodi esmu nosaucis "aktīvā iztēle." Ignācijs Lojola arī lietoja šo metodi savā *Esercitia*. Ir pierādījumi, ka šo metodi ir lietojuši senie alķīmiķi."¹⁴

1912. gadā Jungs savā darbā "Transformations and Symbols of the Libido" pauž viedokli, ka jo vairāk apziņā klātesošas ir mitoloģiska rakstura fantāzijas, tās ir liecības, ka tiek atbrīvoti ģenētiska rakstura bezapziņas slāņi, tādējādi cilvēkam parādās pirmās šizofrēnijas pazīmes. Kopš Jungs sāka "aktīvās iztēles" eksperimentus ar sevi, viņš šo ideju atsauc – tas, ko viņš tagad uzskatīja par svarīgu bija nevis bezapziņas klātbūtne apziņā, bet gan attieksme pret tās saturu.¹⁵ Par savu "aktīvās iztēles" eksperimentu Jungs raksta ar ironijas izjūtu, saprotot, ka tas, ko viņš dara var tikt uztverts par neprātu:

"Tas, protams, ir ironiski, ka man kā psihiatram katrā sava eksperimenta solī vajadzēja nonākt tajā pašā psihies materiālā, kas ir pamats psihozei, un, kuru var novērot vājprātīgajos. Bet tā ir arī mitopoētiskās iztēles matrica, kas ir pazudusi no mūsu racionālā laikmeta. Tai pat laikā šāda iztēle ir pieejama visur, tā ir tabu tēmā, baiļu iemesls, tādēļ šāds eksperiments ir bīstams, jautājumus raisošs, uzticēt sevi nedrošam ceļam, kas ved bezapziņas dziļumos. Tas tiek uzskatīts par kļūdu ceļu, no tā vairās."¹⁶

Jungs piebilst, ka šis eksperiments ir bijis apzināts un ar mērķi iegūt informāciju par kolektīvās bezapziņas saturu: "Es apzināti nodevu sevi bezapziņas impulsiem"¹⁷

Jungs jau bija iegājis dziļā pašeksperimentu fāzē, kad tika sarakstītas "Septiņas Runas", šo laiku viņš atceras kā nemiera pilnu, "Septiņas Runas" Jungs saraksta spontāni, viens no to priekšvēstnešiem bija Junga vīzija, kurā viņš redz lielu iznīcību:

"1913. gadā iekšējais spiediens, kuru es jutu sevī šķita virzāties uz āru, šķīta, ka kaut kas ir gaisā. Atmosfēra bija kļuvusi tumšāka nekā līdz šim. Tā bija sajūta, ka vairs neiet runa par ekskluzīvu psihies situāciju, bet par konkrētu realitāti. Šī sajūta kļuva arvien spēcīgāka. Oktobrī, kamēr es biju devies ceļojumā mani pēkšņi pārņēma spēcīga vīzija: es redzēju milzīgus plūdus, kas pārklāj zemes no Ziemeļu jūras un alpiem. Kad tie nonāca līdz Zviedrijai es redzēju, ka kalni kļūst augstāki un augstāki, it kā cenšoties pasargāt zemi. Tad es sapratu, ka notiek biedējoša katastrofa. Es redzēju varenus dzeltenus vilņus, civilizācijas pārpaliekas dreifēja un jūrā bija tūkstošiem

¹⁴ C. G. Jung, ed. Sir Herbert Read, Michael Fodham, Gerhard Adler. *Psychology and Religion: West and East*, (New York: Pantheon Books, 1958), 496

¹⁵ Red book, 215.

¹⁶ C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections* (Great Britain: Fontana Press, 1995), 213

¹⁷ *Ibid.*, 197.

noslikuši cilvēku ķermeņi. Tad visa jūra pārtapa par asinīm. Šī vīzija ilga stundu. Es biju neizpratnē un jutu nelabumu, kā arī jutos apkaunots par savu vājumu.”¹⁸

Īsi pēc šīs vīzijas (aptuveni mēnesi) sākās Pirmais pasaules karš. Šo faktu Jungš uztvēra ar mērķa apziņu “tagad man ir jānoskaidro kādēļ mana iekšējā pieredze sakrīt ar cilvēces kopējo, tādēļ pirmais uzdevums bija zondēt savas psihi dzīles.”¹⁹

“**Septiņu Runu**” tapšanas process. Jungš par darba tapšanas procesu stāsta kā par pārmaiņu periodu:

“Pakāpeniski manī notika iekšējās pārmaiņas. 1916. gadā es jutu nepieciešamību dot formu kaut kam. Es biju pakļauts no iekšpuses, lai formulētu un izpaustu kaut ko, ko varētu būt teicis Filamons. Tā radās *Septem Sermones ad Mortuos*, ar šī darba specifisko valodu.” Filamons ir tēls, kuru Jungš manifistē caur “aktīvo iztēli” – “sākotnēji Filamons man parādījās kā magis no tālas zemes”²⁰ Jungš stāsta, ka Filamons viņam kļūst par to, ko indieši sauc par *guru*, Jungu fascinē fakts, ka šis bezapziņas tēls runā ar tik specifisku valodu un domu gaitu, kāda pašam Jungam nekad apzināti nav bijusi, viņš stāsta, ka šis bezapziņas tēls ir bijis tik īsts, ka viņam bijusi sajūta, ka viņš staigā viņam blakus pa dārzu, sarunājoties. Filamons Jungam iedvesis ideju, par arhetipiem, kas dzīvo savu neatkarīgu dzīvi, viņš viņam mācījis: “(..) viņš teica, ka es iztuos pret domām tā, it kā es tās būtu radījis pats, bet viņa skatījumā domas bija kā dzīvnieki mežā vai cilvēki telpā, vai putni gaisā, viņš teica:”Ja Tu redzi cilvēkus istabā vai tu domā, ka esi šos cilvēkus radījis, vai arī, ka esi par tiem atbildīgs.” Tas bija viņš, kurš man iemācīja psihi objektivitāti, psihi realitāti.”²¹

Karls Gustavs Jungš “Septiņu Runu” tapšanas sākumu atcerās kā iekšēju nemieru:“(..)es vēl nezināju, ko “viņi” no manis gribēja. Gaisā ap mani bija ļaunu vēstoša atmosfēra.”²² Grāmatā “*Memories Dreams Reflections*” Jungš stāsta, ka visa viņa māja bija kļuvusi apsēsta, viņa meita redzējusi baltu tēlu izejam cauri istabai, viņa otrai meitai vairākas reizes naktī ticis norauts palags. Viņa dēls, kurš parasti nezīmē bija redzējis sapni, kuru no rīta attēlojis zīmējumā:

“Viņš to nosauca par “attēlu ar zvejnieku.” Attēla vidū bija upe un zvejnieks, kas stāvēja krastā. Viņš bija noķēris zivi. Virs zvejnieka galvas bija skurstenis, no kura nāca liesmas un dūmi. No otras puses pa gaisu lidoja sātans. Viņš lādējās, jo viņa zivs bija nozagta. Bet virs zvejnieka bija redzams engēlis, kas teica: “Tu nevari viņam neko nodarīt, jo viņš ķer tikai sliktās zivis!”²³

¹⁸ C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections* (Great Britain: Fontana Press, 1995), 199.

¹⁹ *Ibid.*, 200.

²⁰ Carl Gustav Jung, ed. Sonu Shamdasani, *The Red Book: Liber Novus.* (Italy: Philemon foundation, 2009), 339.

²¹ C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections* (Great Britain: Fontana Press, 1995), 208.

²² *Ibid.*, 215.

²³ *Ibid.*

Saskarsmi ar šādiem fenomeniem, "aktīvās iztēles" laikā Jungs ir aprakstījis savā darbā "Pshyology and occultism":

"Šim parapsihiskajam fenomenam (aktīvajai iztēlei) kā likums ir mēdija klātbūtne. Vismaz mana līdzšinējā pieredze rāda, ka eksistē uz ārpusi vērsti efekti no bezapziņas kompleksiem. Es esmu pārliecināts, ka tie ir ārēji. Esmu vairākkārt novērojis telepātiskus efektus no bezapziņas kompleksiem, un reizē vairākus parapsihiskus fenomenus. Bet es tik un tā nesaskatu nekādus pierādījumus īstu garu esamībai, un kamēr šādi pierādījumi netiek atrasti man ir jānoraksta viss fenomens psiholoģijas kompetencē",²⁴

Dienā, kad mirušie uzrunājuši Jungu, bez nekāda acīmredzama iemesla ir zvanījis viņa ārdurvju zvans:

"Tā bija gaiša vasaras diena; divas kalpones bija virtuvē, no kuras pa logu varēja redzēt galvenās durvis. Visi skatījās, lai redzētu, kas tur ir, bet neviena nebija. Es sēdēju tuvu zvanam un ne tikai dzirdēju, bet redzēju to kustamies. Mēs visi skatījāmies viens uz otru. Atmosfēra bija saspringta, ticiet man! Tad es sapratu, ka kaut kas notiks. Visa māja bija pārpildīta, it kā tajā būtu pūlis, pārpildīta ar gariem. Tie bija salīduši līdz pašām durvīm, un gaiss bija tik pieblīvēts, ka bija grūti elpot. Es biju pārņemt ar jautājumu: "Ko Dieva dēļ, tas viss nozīmē?" Tad tie iegaudojās korī: "Mēs atgriezāmies no Jeruzālemes, kur mēs neatradām to, ko meklējām." Tāds ir sākums Septiņām Runām Mirušajiem."²⁵

Jungs esot sarakstījis "Septiņas Runas" trīs dienās: "tas nāca ārā no manis, un trīs vakaros es to uzrakstīju. Tiklīdz es noliku pildspalvu visa spocīgā kompānija pazuda. Telpa aplklusa un gaiss attīrījās."²⁶ Jungs pats uzskata, ka pilnīgi noteikti šai pieredzei bija saistība ar viņa emocionālo stāvokli – labvēlīgu parapsiholoģiskajam fenomenam. Komentējot savas fantāzijas K. G. Jungs saka, ka bija lietas, kuras viņš varēja attiecināt ne tikai uz sevi, bet arī uz ļoti daudziem citiem. ka tas bija laiks viņa dzīvē, kad viņš pārstājis piederēt pats sev, bet sācis piederēt cilvēcei: "tas bija laiks, kad es pārstāju piederēt sev, kad man vairs nebija tiesību piederēt sev"²⁷

Jāpiebilst, ka "Septiņas Runas" iezīmē sākumu Junga mistiskajai pieredzei, 2009. gadā izdotajā Junga grāmatā "Red book" ir aprakstītas Junga mistiskās pieredzes, kas iegūtas ar aktīvās iztēles palīdzību 16 gadu garumā. Paralēli savam akadēmiskajam darbam Jungs ļoti rūpīgi nododas eksperimentiem ar "aktīvo iztēli" un tās laikā gūto ideju pierakstīšanā, līdz 1930. gadam, kad Jungs atrod savu ideju piepildījumu alķīmijā.²⁸

²⁴ C. G. Jung, *Psychology and the Occult*. (UK: Princeton University Press, 1977), 148.

²⁵ C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections* (Great Britain, Fontana Press, 1995), 216.

²⁶ Ibid.

²⁷ Ibid, 217.

²⁸ Carl Gustav Jung, ed. Sonu Shamdasani, *The Red Book: Liber Novus*.(Italy: Philemon foundation, 2009), 411

K. G. Junga sasaiste ar gnosticismu

Karls Gustavs Jungs jau salīdzinoši agri savā dzīvē iegūst piekļuvi poētiskās literatūras žandram, kas padziļināja viņa interesi par gnosticismu. Sākotnēji Jungs gūst ieskatu par gnosticismu no darbiem, kurus sarakstījuši pret gnostiķiem vērsti baznīctēvi tādi kā Iranejs, Hipolīts.²⁹ Par spīti baznīctēvu negatīvajai attieksmei Jungs gnosticismā saskata sasaisti ar psiholoģiju, psihi procesiem.

Junga entuziasms zināmā mērā ir ietekmējis Nag-Hamadi gnostisko kodeksu publicēšanu, Jungs izrādīja interesi par jaunatrasto Nag-Hamadi bibliotēku savam kolēģim professoram Džilezam Kvispelam (Gilles Quispel), kurš vadīja Nag-Hamadi bibliotēkas tulkošanu. 1952. gadā Cīrihes Junga institūtam tika uzdāvināts pirmais publicētais Nag-Hamadi kodekss, kas tika nosaukts par Junga Kodeksu.³⁰

Vai pats Jungs ir uzskatāms par gnostiķi? Gnosticisms ir grūti definējams, jo tam ir tik dažādi paveidi, tomēr, lai ar kaut ko sāktu varētu pieņemt definīciju, kuru piedāvā Sīgals, jo tā ir pietiekami vispārīga, lai varētu noteikt vai Karlu Gustavu Jungu ir pamats saukt par gnostiķi:

“Gnosticisms ir ticība antitētiskam duālismam, nematēriju, kas ir laba un matēriju, kas ir ļauna. Gnosticisms pauž radikālu duālismu attiecībā uz cilvēku, kosmosu, dievībām un ticību pirmatnējai visa nemateriālā vienotībai, ilgojoties atjaunot šo vienotību, gnosticisms ir ticība, ka cilvēkā ir ieslodzīta daļa no šīs nematerialitātes, tāpat arī gnostiķi tic glābējam, kas viņiem atklās šīs zināšanas.”³¹

Vairākos šādas definīcijas aspektos Jungu varētu saukt par gnostiķi, to ļoti veiksmīgi parāda Midglejs, rakstot:

“Gluži tāpat kā senie gnostiķi, Jungs meklē savienošanos ar zaudēto cilvēka patiesās dabas esenci un atkalsavienošanos sauc par priekšnosacījumu pestīšanai. Atkalsavienošanās ir process visas dzīves garumā un tam ir nepieņemama vadība no cilvēka, kas jau šo savienošanos ir sasniedzis. Zināšanas gan Jungam, gan gnostiķiem ir atslēgas, lai to sasniegtu. Šādos aspektos Jungu var patiesi saukt par gnostiķi, tomēr viņš ir mūsu laiku gnostiķis, jo šī esence ir absolūti cilvēcīga, ne dievišķa un slēpj katrā pašā, ne dievišķajā.”³²

Šāds skatījums patiešām, lielā mērā atbilst Junga pozīcijai un attieksmei pret gnosticismu, tomēr kā vēlāk skaidrošu “Septiņu runu” interpretācijas sadaļā šī pazudusi esence nav īsti bez dievišķā, dievišķais tikai tiek tēlots savādāk, kā klasiski pieņemts.

---

²⁹ Stephan A. Hoeller, *Gnostic Jung and Seven Sermons to the Dead*. (The Theosophical Publishing House, USA. 2006), 18.

³⁰ t.p., 19

³¹ C. G. Jung, ed. Dr. Robert A. Segal, *The Gnostic Jung: Selections From The Writings of C.G. Jung and His Critics* (UK, Princeton University, 1992), 3.

³² Mary Midgley, *Science as Salvation: A Modern Myth and its Meaning* (London, Routledge, 1992), 48.

Jungs pats par savu saistību ar gnostiķiem stāsta, ka viņš pret analītisko psiholoģiju attiecas kā pret dabas zinātni, tomēr psihologam ir jāņem vērā literatūras un vēsturiskās paralēles, ja viņš grib palikt objektīvs:

“Laika posmā no 1918. – 1926.g. es nopietni studēju Gnostiķu darbus, jo tie arī bija konfrontēti ar pirmatnējo bezapziņas pasauli un saskārušies ar tās saturu ar tēliem, kuri acīmredzami bija instinkta pasaules piesārņoti. Grūti, kad pateikt kā viņi saprata šīs idejas, jo par to visvairāk vēsta tikai viņu oponenti – baznīctēvi. Man, šķiet, ļoti neticami, ka viņiem bija psiholoģisks koncepts par tām (idejām).”³³

Septiņi Mirušo Sprediķu interpretācija

1. Forma un saturs.

Runas sadalītas septiņās daļās, katra runā par kādu konkrētu problēmu, tēmu.

“Septiņu Runu” sākumā ir pieteikums, kurā tiek minēts, ka “Septiņas Runas Mirušajiem” ir sarakstījis Basilejs, pilsētā, kur austrumi tiek ar rietumiem – Aleksandrijā (šīs nodaļas ietvaros, simbolu sadaļā tiks skaidrots kāpēc darbs tiek parakstīts ar Basileja vārdu un kāda ir Aleksandrijas simbolika darba ietvaros).

Pirmā runa. Tiek runāts par Plēromu kā tukšuma un pilnības atveidojumu, Jungš parāda, ka ir bezjēdzīgi par to runāt, jo tai nav īpašību dēļ tā, ka tā iemieso visas īpašības un tās viena otru atceļ. Kādēļ kaut kas eksistē? Dēļ diferenciacijas un individuācijas – cilvēka un radīto būtņu spējas, dabiskā impulsa - atdalīt lietas.

Otrā runa. Otrajā runā tiek apskatīta tēma par Dievu un Sātānu, Abrakasu. Tā sākas ar mirušo uzrunu: “Mēs gribam zināt par Dievu! Kur ir Dievs? Vai Dievs ir miris?”³⁴. Tiek stāstīts par Dievu un Sātānu kā dabisko aktīvo pretmetu neatdalāmību “Viss tas kas iznirst no Plēromas diferenciacijas procesa laikā ir pretmetu pāri, tādēļ Dievs vienmēr ir kopā ar Sātānu.”³⁵. Jungš pieņem, ka ir vēl kāds Dievs, kuru mēs neredzam, jo to aizsedz Dievs un Sātāns, bet tas ir spēcīgāks un tuvāka Plēromas emanācija – Abrakass:

“Abrakass ir aktivitāte; nekā izņemot nereālo tam nespēj pretoties, līdz ar to tā būtība – aktivitāte – brīvi atraisās. Neereālais neeksistē, tādēļ tas arī patiesi nepretojas. Abrakass stāv pāri Saulei un pāri Sātānam.”³⁶

Trešā runa. Sākumā atkal mirušo izvirzītais jautājums: “Mirušie iznira kā migla no purva un tie kļiedza: “Stāsti mums tālāk par augstāko Dievu!”³⁷ Tiek runāts par Abrakasu, salīdzinājumu formā. “Tad mirušie gaudoja un ārdījās, jo tie joprojām bija nepilnīgi.” Mirušie pauž nepatiku pret dzirdēto – redzama aktīva līdzdarbošanās, mirušajiem ir patstāvīga personība, tie dzīvo līdzīgi, tam ko māca Jungš.

³³ C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections* (Great Britain, Fontana Press, 1995), 226.

³⁴ C. G. Jung, trans. H. G. Baynes, *Septem Sermones ad Mortuos*, (Zebra Books, 1980).

³⁵ Ibid.

³⁶ Ibid.

³⁷ Ibid.

Ceturrtā runa. Sājumā mirušie atkal uzstāda jautājumu: "Trokšņojot mirušie piepildīja telpu un teica: "Stāsti mums par dieviem un velniem, tu nolādētais!"³⁸ Seko izklāsts par dievu to daudzveidību, labā un ļaunā apvienību.

Piektā runa. Sājumā uzstādītā problēma: "Māci mūs, tu muļķi, par baznīcu un svēto sabiedrību!"³⁹. Šajā runas sākumā ir redzama mirušo neapmierinātība ar dzirdēto, tomēr vēlme turpināt izzināt. Tiek runāts par līdzsvaru starp vienatni un atrašanos sabiedrībā.

Sestā runa. Sestā runa ir bez mirušo jautājuma, tā pārspriež vīrieša un sievietes attiecības, seksualitātes un garīguma dēmonus. Tā tiek pārtraukta, mirušie iesaucas: "Beidz runāt par dieviem un dēmoniņiem un dvēselēm. Mēs to jau esam apzinājušies pēc būtības jau ilgu laiku." Atkal ir aktīva un negaidīta komunikācija, to izceļ, lai parādītu Junga ideju par kolektīvās bezapziņas tēlu pilnīgu atdalītību no apziņas, proti, šeit neiet runa par materiālu, kas kādreiz ir bijis apzināts un nu kļuvis neapzināts⁴⁰.

Septītā runa. Sājumā mirušo jautājums: "Vēl viena lieta, kuru mums ir jāzina, jo mēs aizmirsām to pārrunāt: stāsti mums, kas ir cilvēks!"⁴¹ Tā ir visīsākā runa, bet saturiski vissvarīgākā, jo pauž Junga ideju par *patību*, pestīšanu (vācu val. *selbst*), beigās seko mirušo pazuššana: "Dzirdot šo mirušie kļuva klusi un pagaisa kā dūmi virs gana ugunsкура, kurš sargā savu ganām pulku naktī."⁴² Un neatšifrēta anagramma, kas ir tipiski mistiskajai literatūrai.

Septiņu Runu forma ir klasiska, ievads, sākumā tiek runāts par Plēromu, no kuras viss izriet, par tās izpausmēm, sākot ar spēcīgākajām un valdošākajām, beidzot ar dēmoniņiem, dieviem, un pašās beigās seko pestīšanas ideja, kas sasaucas ar Junga analītiskās psiholoģijas ideju par cilvēka garīgo izaugsmi, jo pestīšana ir vērsta uz iekšu, cilvēkam ir jāatrod dievišķais esības kodols sevī, nevis kaut kur ārpusē, cilvēkam nav jāsaplūst ar Plēromu, jo Plēroma nozīmē sakāvi, tukšumu.

2. Leksika.

1. Plēroma. Jungs vairākkārt "Septiņās runās" piemin šo centrālo tēlu Valentīniešu gnosticisma sistēmā, Jungs raksta: "Plēroma ir nekas un viss: nav vērtīgi domāt par Plēromu, jo tas nozīmētu sabrukumu, sakāvi."⁴³ Vēlāk Jungs turpina:

"Plēroma ir sākums un beigas radītajai pasaulei. Plēroma iekļūst radītajā pasaulē kā saules gaisma un gaiss - visur. Lai arī Plēroma iekļūst radītajā pasaulē pilnīgi - radītā pasaule nav daļa no tās. Kā pavisam caurspīdīgs ķermenis nekļūst ne tumšs ne gaišs, krāsa ir rezultāts gaismas plūsmai caur to. Mēs esam Plēroma, jo Plēroma ir klātesoša

³⁸ C. G. Jung, trans. H. G. Baynes, *Septem Sermones ad Mortuos*.

³⁹ Ibid.

⁴⁰ C. G. Jung, *Archetypes And The Collective Unconscious*, (UK, Priceton University Press, 1969), 206.

⁴¹ C. G. Jung, trans. H. G. Baynes, *Septem Sermones ad Mortuos*, (Zebra Books, 1980)

⁴² Ibid.

⁴³ Ibid.

mūsos. Pat visnelielākā Plēromas klātesamība ir neizmērojama, bez robežām, mūžīgi un pilnīgi, jo mazs un liels liels ir kvalitātes, kuras ir svešas Plēromai. Plēroma ir nebūtība, kas ir visur, pilnīga un bez beigām. Šā iemesla dēļ es runāju par Radīto Pasauli kā daļu no Plēromas, bet tikai alegoriskā veidā; jo Plēroma nav sadalāma daļās, jo tā ir tukšums, nebūtība.⁴⁴»

Kas īsti ir Plēroma citiem gnostiķiem? Hanss Jonass šo jēdzienu skaidro šādi: “Plēroma ir standarta termins ar kuru apzīmē pilnībā atīstītu dievišķā pušu dažādību, tās apzīmējuma skaitlis ir trīsdesmit, tā veidojas hierarhiski un veido dievišķo sfēru”⁴⁵ Līdzīgi Jungs parāda Plēromu “Septiņās runās”, visas dievības un radība ir tās emanācijas, tomēr pati Plēroma nav nekas, tā ir neaptverama, tukšums un pilnība, tā nerada, nedomā, būt tajā nozīmē iznīcību.

2. Abrakass. Abrakass ir gnostiķu laika Dievs, tā vārda numeroloģiskā summa ir 365, apzīmējot gada dienas. Jungs par Abrakasu šādi:

“ Ir kāds Dievs par kuru Jūs nezināt neko, jo cilvēki ir aizmirsuši viņu. Mēs saucam viņu tā vārdā: ABRAKASS. Viņš ir mazāk noteikts kā Dievs un Sātans.”⁴⁶

Mazāk noteikts šajā gadījumā nozīmē, ka Abrakass ir mazāk diferencēts un tuvāks Plēromai. Jungs raksta, ka Abrakass ir Plēromas būtne: “Ja Plēromai būtu iespējams iemiesoties kādā būtnē, tad Abrakass būtu tās manifestācija.”⁴⁷

Junga Abrakass stāv pāri ļaunajam un labajam, tāpat kā gnostiķu Abrakass:

“Abrakass ir aktivitāte; nekas izņemot nereālo tam nespēj pretoties, līdz ar to tā būtība – aktivitāte – brīvi atraisās. Neereālais neeksistē, tādēļ tas arī patiesi nepretojas. Abrakass stāv pāri Saulei un pāri Sātanam. Viņš ir neiespējamība un iespējamība, viņš ir spēcīgs nereālā laukā”⁴⁸

Abrakasa tēls gnosticismā varētu būt sasaistāms ar budistu dievu-briesmoni Mahakalu, kurš savās rokās tur samsāras ratu “Nav daudz informācijas par Abrakasu, tā vārds parādās tikai uz pāris maģijas pamācībām gnostiķu tekstos, kuras ir ietekmētas no ēģiptiešiem ietekmi uz tiem.”⁴⁹

3. Diferenciācija. Jungs “Septiņās runās” diferenciaciju sauc par cilvēka būtības pamatu:

“ Radība ir diferenciacija. Radītā pasaule patiesi ir diferencēta. Diferenciacija ir radītās pasaules esence un tādēļ tas, kas ir radīts izsauc turpmāku diferenciaciju. Cilvēks diferencē visu, jo pats ir diferencēts. Tādēļ cilvēks redz Plēromas īpašības, īpašības, īpašības kuras neeksistē.”⁵⁰

Jungs diferenciacijas ideju ļoti izteiksmīgā veidā parāda kā cilvēka prāta automātisko tendenci kaut ko iedomāties tūlīt arī iznest tā pretmetu:

⁴⁴ C. G. Jung, trans. H. G. Baynes, *Septem Sermones ad Mortuos*, (Zebra Books, 1980)

⁴⁵ Hans Jonas, *The Gnostic Religion: The message of the Alien God and the Beginnings of Christianity*, (London, Routledge, 1992), 180.

⁴⁶ C. G. Jung, trans. H. G. Baynes, *Septem Sermones ad Mortuos*, (Zebra Books, 1980)

⁴⁷ Ibid.

⁴⁸ Ibid.

⁴⁹ Stephan A. Hoeller, *Gnostic Jung and Seven Sermons to the Dead*. (USA: The Theosophical Publishing House, 2006), 87.

⁵⁰ C. G. Jung, trans. H. G. Baynes, *Septem Sermones ad Mortuos*, (Zebra Books, 1980)

“Pilnīgi dabisks ir fakts, kad kāds saka "augstu" viņš automātiski arī pieņem, kas ir "zemu" šeit ir automātiska likumsakarība un tā noved līdz absurdam, lai arī ir pilnīgi skaidrs, ka tumsa nerada gaismu, gaisma nerada tumsu. Labā un sliktā ideja, ir premise morālam spriedumam. Tie ir loģiski vienādi pretmetu pāri, un obligāts priekšnoteikums jebkādai izziņas spējai.”⁵¹

Šādā aspektā mūsu prāts rada Plēromas īpašības, mūsu prāts ir Plēroma.

4. Individuācijas princips. Pirmajā runā ir ietverts termins, kas pazīstams analītiskajai psiholoģijai (psiholoģijas virzienu, kuru izveidojis un pārstāv Jungs):

“Mēs mirstam sasniedzot pakāpi, kad vairs nespējam sadalīt lietas. Šī iemesla dēļ dabiskais impulss radītai būtnei ir vērsts uz diferenciāciju un vērsts uz cīņu pret seno, bīstamo vienotības stāvokli. Dabiskais stāvoklis ir saukts *Principium Individuationis* (Individuācijas princips). Šis princips ir katras radītās būtnes esence. No tā Jūs viegli atpazīsiet, ka nesadalītības princips un atšķiršanas trūkums rada briesmas radītajām būtnēm. Šī iemesla dēļ mums jābūt spējīgiem diferencēt Plēromas īpašības.”⁵²

Jungs runājot par individuācijas principu uzsver to, ka tajā jau etimoloģiski ietvēris šī vārda jēgu:

“Es lietoju terminu individuācija, lai apzīmētu procesu, kad cilvēks kļūst par psiholoģiski “in-dividuālu” (ne-sadalītu. aut. piezīme). Tas ir atsevišķa, nesadalāma vienība, jeb “veselums. Galvenokārt ir pieņemts, ka apziņa ir psiholoģiskā indivīda veselums. Bet zināšanas par fenomeniem, kas var tikt izskaidroti tikai un vienīgi caur bezapziņas hipotēzi, liek apšaubīt vai ego un tā saturs ir identisks ar “veselo”, ja neapzinātie procesi eksistē, tad tiem pavisam noteikti ir jāpieder individuālim. Ja tie būtu ego sastāvdaļa, tad tie noteikti būtu apzināti, jo viss, kas saistās ar ego ir apzināts.”⁵³

Runājot par to, kas veido šo nesadalīto veselumu, Jungs min tā divus komponentus:

“veselumam sevī jāietver ne tikai apziņa, bet arī neierobežotais bezapziņas lauks un šī lauka centrs vairs nevar būt ego - apziņas lauka centrs.”⁵⁴ Tātad sasniedzot šo “veselumu” cilvēks arī sasniedz jaunu apziņas līmeni, kas nav pazīstams mūsu prātiem, kad cilvēka ideju kodols vairs nav ego, ego ir saplūdis un kļuvis par veseluma sastāvdaļu.

“Mēs ticam ego-apziņai un mēs saucam to par realitāti. Realitātes ziemeļu klimatā ir daudz pārliecinošākas, ka mēs jūtamies daudz labāk, kad mēs tās neaizmirstam. Mums šķiet jēgpilni sasaistīt sevi ar realitāti. Mūsu Europešu ego-apziņa iekļauj sevī bezapziņas norīšanu, un ja tas, šķiet, nepaveicams, tad mēs cenšamies apspiest to. Bet, ja mēs kaut ko saprotam par bezapziņu, tad mēs zinām, ka to nav iespējams norīt. Tāpat arī ir jāzina, ka ir bīstami to apspiest, jo bezapziņa ir dzīvība, ja to apspiež tā pavēršas pret mums.”⁵⁵

Priekšnosacījums individuācijas sasniegšanai ir sadarbība starp diviem pretmetiem.

Jungs uzskata, ka ir nepieciešams ļaut pietiekami daudz vaļu bezapziņai, līdzīgi kā Dievs un Sātans “Septiņās Runās” - apziņa un bezapziņa ir aktīvi pretmeti:

⁵¹ C. G. Jung, *Aion Researches in phenomelogy of self*. (Pantheon Books, New York, 1959), 47.

⁵² C. G. Jung, trans. H. G. Baynes, *Septem Sermones ad Mortuos*

⁵³ C. G. Jung, *Archetypes And The Collective Unconciuous*, (UK, Priceton University Press, 1969), 275.

⁵⁴ *Ibid.*, 276.

⁵⁵ *Ibid.*, 288.

“Apziņa un bezapziņa nespēj veidot veselumu, ja viena ir apspiesta un ievainota no otras. Ja tām ir jācīnās, tad lai tā ir godīga cīņa ar vienādām tiesībām abās pusēs. Abi ir dzīves aspekti. Apziņai vajadzētu aizstāvēt tās iemeslus un aizsargād sevi un haotiskajai bezapziņas dzīvei būtu jādod iespēja iet savu ceļu tik daudz, cik mēs varam to panest. Tas nozīmē atvērtu konfliktu un sadarbību reizē. Tas ir tas, kādai vajadzētu būt cilvēka dzīvei.”⁵⁶

Jungs “Septiņās runās” stāsta par to, ka individuācijas princips ir sastopams visur, tas ir dabiskais instinkts, šādu pašu ideju viņš izvērsē arī darbā par Kundalini Jogu:

“Individuācijas instinkts ir atrodamas visā dzīvajā, nav dzīvības uz planētas, kas nebūtu individuāla. Katra dzīvības forma dabiski manifestējas dažādās diferencētās būtnēs, citādi dzīvība nevarētu eksistēt. Dabiska dzīvības vēlme ir radīt individuāli cik vien iespējams. Piemēram putns, ar spalvām un krāsām, un izmēru pieder pie šīs konkrētās sugas. Tātad *entelehija*, nepieciešamība pēc realizācijas, dabiski spiež cilvēku būt viņam pašam. Ja viņam tiktu dota iespēja būt viņam pašam, viņš noteikti izaugtu pats savā formā, ja nebūtu apstākļi, iedzimtības, kas traucētu viņam kļūt par to, kam viņš patiesi ir domāts. (..) tas, ko mēs saucam par personību ir individuācijas aspekts. Pat, ja Tu nekļūsti par pilnīgu sevi realizāciju, Tu vismaz kļūsti par personu. Tev ir noteikta apzināta forma. Protamas, tā nav viss, tā ir tikai daļa, iespējams, un tava patiesā individualitāte ir joprojām aiz ekrāna, tik un tā virspuse, kas manifestējas ir daļa no tās. Cilvēkam nav obligāti jāapzinās (sava) pilnība un iespējams citi cilvēki redz vairāk no kas tu esi, nekā tu pats. Tomēr individualitāte ir vienmēr. Tā ir visur. Viss, kam ir dzīvība ir individuāls – suns, augs, viss dzīvojošais – bet, protams, tas ir tālu no savas individualitātes apzināšanās. Sunim noteikti ir ļoti ierobežota ideja par sevi, salīdzinājumā ar viņa individualitātes summu. Tāpat liela daļa cilvēku, nav svarīgi, cik daudz viņi domā par sevi, ir ego, tajā pašā laikā viņi ir individuāli, it kā viņi būtu individuēti. Jo savā ziņā viņi ir individuēti jau no pašiem savas dzīves pirmsākumiem, tomēr viņi nav to apzinājušies. Individuācija notiek tad, kad tu to apzinies, bet individualitāte pastāv vienmēr jau no pašiem tavas eksistences pirmsākumiem.”⁵⁷

Individuācijas ideja ir “Septiņu Runu”, individuācija nozīmē atkalsavienošanos ar savu esenci, diferencējoties no Plēromas īpašībām, īpašībām, kuras neeksistē, saplūstot ar savu *patību* (šis jēdziens tiks skaidrots sadaļā simbolika).

3. Simbolika.

1. Basileidess. Karls Gustavs Jungs “Septiņās runās” parakstās kā Basileidess. Basileidess ir Aleksandrijas gnostiķu pravietis, viens no lielās Gnostiķu četrtnes (Basileidess, Markions un Bardesanes), viņa aktīvākais posms tiek datēts ar 117. – 138. gadu. Basileidess ir Glaucija mācekļis, Glaucijs esot sēdējis pie Jēzus apustuļa Pētera kājām.⁵⁸

Ir vairākas iespējamības, kādēļ Jungs “Septiņās Runās” parakstās kā Basileidess, grāmatā “Memories, dreams, reflections” pats šo iemeslu viņš nemin, lai arī viņš min, ka ir vēlējis uzlikt uz papīra kaut ko no tā, ko Filamons (kā jau iepriekš minēts, Junga bezapziņas

⁵⁶ Ibid.

⁵⁷ C. G. Jung, ed. Sonu Shamadasni, *The Psychology of Kundalini Yoga*. (New Jersey : Princeton University Press, 1996), 4.

⁵⁸ Stephan A. Hoeller, *Gnostic Jung and Seven Sermons to the Dead*. (USA: The Theosophical Publishing House, 2006), 60.

manifestētais guru) mācītājs⁵⁹. Pirmā iespējamība ir tā, ka Jungs seko senajai mistisko rakstu tradīcijai, pazemīgi nododot autorību kādam, kas ir aizsācis šāda veida domāšanu, Stīvens A. Hoellers, komentējot Junga rīcību min šādu argumentu:

“ Ir jāatceras, ka šāda procedūra nav nepazīstama mistiskajai literatūrai. Tāpat kā Zohārs ir piemērs ilga laika garīga rakstura tekstiem, kas nenes patiesā autora vārdu. Šādas nepatiesās autorības iemesls ir pavisam vienkāršs: pieticība. Mistiskie rakstnieki vairāku gadsimtu garumā uzskatīja, ka nav nepieciešams uzņemties autorību pār darbiem, kuri nākuši no augstākām varām. Šādu tekstu autori pazemīgi uzskatīja, ka viņu uzdevums ir iedot pasaulīgu valodu transcendentālām vēstīm.”⁶⁰

Vēl papildus arguments šādai rīcībai varētu būt Junga vientulības izjūta kolektīvās bezapziņas pētniecības procesā, jo viņa idejas tāpat kā seno laiku herētiskās idejas varēja traktēt kā nezinātniskas, Sīgals Junga rīcībā saskata šādu motīvu:

“Basileidesa laikos tie bija gnostiķi, kas uzdeva jautājumus, kurus citi vai nu ignorējai vai palaida garām. Jungs redz sevi kā Basileidesu mūslaiku pasaulē: tas ir viņš, un viņa pacienti, kuri saskaras ar šādiem jautājumiem.”⁶¹

2. Aleksandrija. Jungs īpaši atzīmē, ka šis darbs ir sarakstīts Aleksandrijā, “Pilsēta, kur austrumi satiekas ar rietumiem”⁶² Stefans Hoēlers min, ka šī pilsēta ir izvēlēta dēļ tā, ka tā simbolizē “gudrības” arhetipu:

“Aleksandrija bija pilsēta, kur tikās austrumi ar rietumiem, augstie un zemie, tumsa ar gaismu. Tie darīja vēl vairāk – tie cīnījās, debatēja, apskāvās un kaislīgi salīga, raisījās senie garīgie brīnumi: Dieva-mācīta filosofija no Amoniusa; mistiskie Plotīna lidojumi; Proklusa un Imblikusa pielabinātu garu veiktā maģija, Neopitagoriešu garīgums un galu galā Basileidesa, Valentīna un Karpokrāta gnosis”⁶³

Šāda tiek tēlota Aleksandrija, varētu teikt kā gnosticisma simbols, ļaujot saprast, kādēļ Jungs izvēlas šo par sava darba simbolisko sarakstīšanas vietu – tā simbolizē mītisko pasauli, kurā dzīvoja gnostiķi, tā ir augsne, kurā izaug mistiskās zināšanas.

3. Mirušie. Loģisks būtu jautājums, kādēļ mirušie ir tie, kas tiek mācīti, ko tie simbolizē? Arī Jungs ir pārsteigts par to, ka mirušie cenšas atrast atbildes pie dzīvajiem:

“Kad es sarakstīju *Septem Sermones ad Mortuos*, mirušie vērsās pie manis ar kritiskiem jautājumiem, (.), Tas mani toreiz ļoti pārsteidz tradicionālie uzskati rāda, ka mirušie iemieso lielas zināšanas. Cilvēki uzskata, ka mirušie zina daudz vairāk nekā mēs zinām, kristīgā doktrīna māca, ka tur mēs redzēsim “seju pret seju”. Acīmredzot mirušo dvēseles zina tikai to, ko tās zināja līdz nāves brīdim un neko vairāk. Tādējādi viņi ielaužas dzīvē, lai dalītos ar cilvēku zināšanām.”⁶⁴

⁵⁹ C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections* (Great Britain: Fontana Press, 1995), 218.

⁶⁰ Stephan A. Hoeller, *Gnostic Jung and Seven Sermons to the Dead*, 59.

⁶¹ C. G. Jung, ed. Dr. Robert A. Segal, *The Gnostic Jung: Selections From The Writings of C.G. Jung and His Critics* (UK, Princeton University, 1992), 6.

⁶² C. G. Jung, trans. H. G. Baynes, *Septem Sermones ad Mortuos*, (Zebra Books, 1980)

⁶³ Stephan A. Hoeller, *Gnostic Jung and Seven Sermons to the Dead*. (The Theosophical Publishing House, USA. 2006), 62.

⁶⁴ C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections* (Great Britain, Fontana Press, 1995), 339.

Lai nu kā, jautājums ir, kas ir šie mirušie, kādu grupu tie pārstāv, kāda ir to simboliskā jēga "Septiņās Runās", Stefans Hoēlers saskata saikni ar seno Ēģipti:

"Mirusajiem un nāvei ir nopietna saistība ar Ēģipti, gan senajā, gan Aleksandrijas aspektā. Ēģiptes proto-psiholoģijas transformācija ir ir nesaraucami saistīta ar kapsētām, mūmijām, piramīdām; glābēja prototips ir "dzīvais" dzīvības Dievs, Ozīriss, kļūst par biedējošo pazemes pavēlnieku – tiesnesi, ne dzīvajiem, bet mirušajiem. Nāve lido pāri Ēģiptes mītam ar tās maitu lijas spārniem un ārā no šī mīta pie ēģiptiešu gnostikiem, parādās retais, dramatiskais formāts "Septiņām Runām", kur mirušie uzdod jautājumus un plosās pret – gnostiku priesteri – Basileidessu"⁶⁵

Šāda interpretācija savā ziņā saskan ar Junga skaidrojumu par savu sasaisti ar mirušo valstību, tikai saskata mirušo valstības interpretāciju kā kolektīvās bezapziņas manifestāciju:

"Īsi pirms šīs pieredzes ("Septiņu runu" sarakstīšanas *aut. piezīme*) Es pierakstīju fantāziju, kad mana dvēsele aizlido prom no manis. Šis ir zīmīgs notikums: dvēsele, anima, nodrošina attiecības ar bezapziņu. Savā ziņā tās ir attiecības ar mirušo kolektivitāti; jo bezapziņa korespondē ar mītisko mirušo zemi, mūsu senču zemi. Ja kāds nonāk pie fantāzijas, kad pazūd dvēsele, tas nozīmē, ka cilvēks ir padevis bezapziņai, mirušo valstībai."⁶⁶

Mirušie ir kristieši, kas nav atraduši pestīšanu, pašās "Septiņās runās" tiek minēts, ka mirušie ir kristieši "Šajā brīdī mirušie sāka plosīties, jo viņi bija kristieši."⁶⁷ Bet kādēļ viņi meklē atbildes? Šķiet skaidrāku atbildi par mirušo personību var atrast Junga darbā "Red Book", kur ir pieejama vēlīnāka "Septiņu Runu" versija, kurā pēc katras runas seko Junga un Filamona (netiek domāts vēsturiskais Filamons, bet kā jau iepriekš minēts tēls, kuru Junga manifestē no savas bezapziņas) diskusija par pateikto mirušajiem, pēc pirmās runas seko šāds pievienots teksts:

"(..) šie mirušie ir kristieši, kuri beidza savas dzīves pārāk ātri. Tie bija meklētāji, kas vēlarvien karājas virs saviem kapiem. Viņu dzīves bija nepilnīgas, jo viņi nezināja neko pār savu ticību, kura viņus pameta. Bet tā kā neviens viņus nemāca, man viņi ir jāmāca. Tas ir tas, ko mīlestība pieprasa, dēļ tā, ka viņi grib dzirdēt, pat ja ārdās."⁶⁸

Pēc otrā sprediķa "Red Book" seko vēlviens komentārs par mirušajiem:

"(..)mirušajiem vajag pestīšanu, viņi ir lielās gaidībās, ganāmpulks, kas gaida virs kapa, tie ilgojas pēc zināšanām, jo ticība un ticības noraidīšana ir zaudējusi elpu. Bet ikviens, kas ir slims un ir tuvu nāvei grib zināšanas, un viņš upurē piedošanu"⁶⁹

Bet šajā gadījumā, autoraprāt, netiek runāts par patiesi mirušajiem cilvēkiem kā jau iepriekš minēts, Junga drīzāk to sasaista ar kolektīvo bezapziņu, mirstošu reliģiju.

4. Dievs un sātans. "Septiņās Runās" Dievs un Sātans simbolizē in un jaņ, aktīvos pretmetus, kas vienmēr ir kopā:

⁶⁵ Stephan A. Hoeller, *Gnostic Jung and Seven Sermons to the Dead*, 63.

⁶⁶ C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections* (Great Britain, Fontana Press, 1995), 216.

⁶⁷ Septem sermones

⁶⁸ Carl Gustav Jung, ed. Sonu Shamdasani, *The Red Book: Liber Novus*. (Italy: Philemon foundation, 2009), 348.

⁶⁹ Ibid., 349.

“Dievs un Sātans ir pirmās tukšuma manifestācijas, kuras mēs saucam par Plēromu. Un nav svarīgi vai Plēroma ir vai nav, jo tā izslēdz pati sevi visās lietās. Radītā pasaule ir savādāka. Dēļ tā, ka Dievs un Sātans ir radītas būtnes tās neizslēdz viena otru, tās stāv viena pret otru kā aktīvi pretmeti. To būtībai nav nepieciešami nekādi pierādījumi; ir pietiekami, ka mēs runājam par tiem. Pat ja tie neeksistētu, radītā būtne vienmēr (dēļ savas diferencietās dabas) nestu tos ārā no Plēromas.”⁷⁰ Dievs un Sātans ir diferenciacijas augļi – aktīvie pretmeti, tie simbolizē izziņas nepieciešamību pēc pretmetiem (skat. augstāk pie diferenciacijas).

5. **Čūska un baltais putns.** Sestā Runa māca un attīsta tēmu par seksualitāti un garīgumu, ar uzsvaru uz šo sfēru arhetipisko manifestāciju⁷¹ Sestajā runā tiek teikts, ka:

“Čūska nolaižās dziļumos un ar savu viltību stimulē vai paralizē fallisko dēmonu. Čūska no dziļumiem atnes visas ļaunās domas no pasaulīgā, domas, kas tiek piepildītas caur vēlmēm. Čūska izvairās no mūsu tvēriena un mēs dzenamies tai pakaļ, tādējādi tā parāda mums ceļu, kuru mēs ar mūsu ierobežoto cilvēka saprātu nespētu atrast.”⁷²

Čūskas arhetips Junga izpratnē ir “čūska no paradīzes, kas noveda mūsu ciltstēvus pie grēka, kas gala rezultātā noved pie cilvēces izpirkšanas caur Dieva dēlu.”⁷³ Tātad čūska simbolizē grēku jeb animas negatīvo aspektu, vēlmes un iegribas, tomēr čūskas pozitīvais aspekts ir intuīcija – ceļš, kuru ar prātu nevarētu atrast.

“Baltais putns ir daļēji dievišķa cilvēka dvēsele. Tā dzīvo kopā ar Māti un ik pa laikam iznirst no tās mājokļa. Putns ir vīriešu dzimtes un iedarbīga doma (effective thought). Baltais putns ir šķīsts un vientuļš, mātes vēstnesis. Tas lido augstu virs zemes. Tas valda pār vientulību. Tas nes vēstis no attāluma, no tiem, kas ir aizgājuši, tiem, kas ir pilnveidoti. Tas nes mūsu vārdus pie Mātes. Māte aizlūdz un brīdina, bet tai nav nekāda spēka pār dieviem.”⁷⁴

Baltais putns, acīmredzami (kā čūskas pretmets), simbolizē *Animus* – dvēseles vīrišķo aspektu, logosu sievietes bezapziņā, jo tas dzīvo kopā ar Māti, kad tiek teikts, ka tai nav vara pār dieviem runa visticamāk iet par citiem arhetipiem, tā var atnest vēstis par tiem, nodibināt tiltu ar bezapziņu, bet ne to ietekmēt.

4. **Četri.** Junga ļoti zīmīgi izceļ šo skaitli:

“Četri ir skaitlis, kas apzīmē augstākās, galvenās dievības, jo četri ir skaitlis, kas atbilst pasaules mēru sistēmai. Viens ir sākums; Dievs-Saule. Divi ir Eross, jo tas izplešas ar spožu gaismu un apvieno divus. Trīs ir Dzīvības Koks, jo tas piepilda telpu ar ķermeņiem. Četri ir velns, jo tas atver visu, kas ir aizvērts; tas iznīcina visu, kas ir noformējies un iemiesojies; viņš ir iznīcinātājs, no kura visas lietas kļūst par nebūtību.”⁷⁵

Kādēļ četri ir skaitlis, kas atbilst pasaules mēru sistēmai? Iespējams tādēļ, ka četri ir skaitlis ar kuru Junga apzīmē prāta funkcijas, četrus prāta līmeņus:

⁷⁰ C. G. Jung, trans. H. G. Baynes, *Septem Sermones ad Mortuos*, (Zebra Books, 1980)

⁷¹ Stephan A. Hoeller, *Gnostic Jung and Seven Sermons to the Dead*. (The Theosophical Publishing House, USA, 2006), 150

⁷² C. G. Jung, trans. H. G. Baynes, *Septem Sermones ad Mortuos*, (Zebra Books, 1980)

⁷³ C. G. Jung, *Archetypes And The Collective Unconscious*, (UK: Princeton University Press, 1969.), 35.

⁷⁴ C. G. Jung, trans. H. G. Baynes, *Septem Sermones ad Mortuos*,

⁷⁵ Ibid.

“Pirmā funkcija ir *sajūtas*: redze, dzirde, oža, garša, tauste; vēl izdala proprioceptīvās sajūtas- tās sajūtas, kas nāk no organisma iekšienes, muskuļu kustībām, vestibulārā aparāta. Otrā funkcija ir *domāšana* - sakot Junga garā - tas, ko mēs saprotam ar domāšanu, analīze, slēdzienu izdarīšana. Trešā funkcija - *vērtēšana*. (..) Tātad tās ir vērtējošās jūtas, nevis jebkādas jūtas, tiek izteikta vērtējoša attieksme, vai tas ir labi vai slikti. Tāpēc es trešo funkciju apzīmēju ar vārdu "vērtēšana". Ceturtais - tā ir *intuīcija*, mēs pēkšņi kaut ko aptveram, sākam saprast un paši nezinām, no kā tas nāk. Jungs šīs četras funkcijas raksturo šādi: "Sajūtas mums saka, ka kaut kas ir, mēs kaut ko sajūtam. Domāšana mums paskaidro, kas tas ir. Vērtējošā attieksme mums pasaka, vai tas ir labi vai slikti, vai tas mums ir kaut kas labvēlīgs vai nelabvēlīgs. Intuīcija mums dod atbildi uz jautājumu, no kurienes tas nāk un uz kurieni tas virzās."⁷⁶

Iespējamā interpretācija varētu būt šāda: Dievs saule – redzamais, radītais, esošais.

Eross – iekšējās sajūtas, kaislības. Dzīvības koks – domāšanas process, kas liek novērot ķermeņus telpā. Intuīcija – čūskas aspekts, minētā animas pozitīvā puse.

5. **Mater Coelestis un Phallos.** Jungs septiņās runās raksta:

“ Garīgums saņem un saprot. Tas ir sievišķs, tādēļ mēs saucam to Mater Coelestis, debesu māte. Seksualitāte rada un ģenerē. Tā ir vīrišķa un tādēļ mēs to saucam par PHALLOS, zemes tēvs.”⁷⁷

Autoram šķiet vēlams sasaistīt šos tēlus ar Junga arhetipu teoriju, Animus atbilst Phallos idejai un Mater Coelestis atbilst Animas idejai, Jungs to ļoti izteiksmīgā veidā parāda šādi:

“Animus ir starpnieks starp apziņu un bezapziņu un bezapziņas personifikācija. Gluži tāpat kā Anima integrējoties kļūst par apziņas Erosu, tāpat Animus kļūst par Logosu, tāpat kā Anima dod attiecības un sasaisti ar vīrieša apziņu. Tā animus dod sievietei apziņu un refleksijas spēju, pārdomāšanas spēju un pašizziņu”⁷⁸.

Jungs pats šos arhetipus sauc par Dieviem, parādot to kā mitoloģijā parādās šo arhetipu manifestācijas:

“Abi šie arhetipi (anima un animus), kā praktiskā pieredze rāda, iemieso nolemtību, kas dažos gadījumos var izraisīt traģisku iznākumu. Burtiski tie ir tēvs un māte visiem postošajiem likteņa sarežģījumiem, kas ilgu laiku ir tikuši visā psaulē pazīti. Kopā tie rada dievišķo pāri, viens no tiem saskaņā ar savu Logosa dabu ir raksturojams kā pneuma un nous vai drīzāk kā Hermejs ar savu nepārtraukti mainošos krāsu, kamēr otrs, saistībā ar savu Erosa dabu nes sevī Afrodītes, Helēnas, Persefones, Hekates īpašības. Abi no tiem ir bezapziņas spēki, "dievi" patiesībā senajā pasaulē ļoti pamoti uzskatīti par tādiem.”⁷⁹

Šeit var labi redzēt kāda ir Junga attieksme pret senajiem Dieviem, tie Jungam nozīmē arhetipus un iekšējās pasaules projekcijas uz ārpasauli:

“Saukt tos šādā vārdā (par dieviem) nozīmē dot tiem centrālo lomu psiholoģisko vērtību ziņā, kas vienmēr tiem piederējusi, vai nu apzināti vai ne; to spēks aug tieši

⁷⁶ Viesturs Renģe, *Personības Psiholoģiskās Teorijas*. (Zvaigzne ABC, Rīga, 1992), 59

⁷⁷ C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections* (Great Britain, Fontana Press, 1995)

⁷⁸ C. G. Jung, *Aion Researches in phenomelogy of self*. (Pantheon Books, New York, 1959), 16

⁷⁹ Ibid.

proporcioniāli tam cik neapzināti tie paliek. Tie, kas tos neredz ir to rokās, gluži tāpat kā izsitumu tīfa epidēmija plaukst, kad tās izcelsme ir paliek nezināma.”⁸⁰

Tātad šeit arī darbojas gnosticisma princips par zināšanu nepieciešamību, lai sasniegtu pestīšanu – šajā gadījumā gan runa iet tikai par animas un animusa ietekmes sfēru samazināšanu.

Vientuļā zvaigzne. “Septiņu runu” atrisinājums slēpjas “vientuļajā zvaigznē”, tā ir gala mērķis pamācībām, kas tiek izteiktas mirušajiem:

“Neizmērojamā attālumā, tur spīd vientuļa zvaigzne, debesu pašā augstākajā punktā. Šī zvaigzne ir vienīgais Dievs šim vientuļniekam. Tā ir viņa pasaule, viņa Plēroma, viņa dievišķība.

Šajā pasaulē cilvēks ir Abrakass, kurš rada un iznīcina pats savu pasauli.

Šī zvaigzne ir cilvēka Dievs un mērķis.”⁸¹

Šajās rindiņās iepriekš minētie simboli tiek pagriezti cilvēka psihe, iekšējās pasaules kontekstā. Stefans Hoēlers par šīm rindām raksta: “Ir skaidrs, ka visas *Runas* stāsta par cilvēku, ka Plēroma, Dievs un Dēmoni, Abrakass, un visi citi simboliskie motīvi ir realitāte, kas ir iekšā individuālī.”⁸² Šeit arī parādās “Septiņu Runu mirušajiem” tulkošanas atslēga, tie ir Junga darbi, vai nu Jungs runā alegoriski rādot cilvēka iekšējo prātu caur psiholoģijas terminoloģiju vai otrādi, tas nav svarīgi – mitoloģiskie tēli un simboli ir klātesoši abos Junga rakstības stilos. Hoēlers raksta šādi, atbalstot Junga konceptu: “Tā tas vienmēr ir bijis prāts projecē dziļāko un vispotentāko saturu uz ārējo ekrānu – redzamo un neredzamo pasauli.”⁸³

Tālāk “Septiņās runās” seko “Vientuļās zvaigznes” raksturojums, tā ir cilvēka dzīves galamērķis, esības kulminācija:

“Tā ir viņa vadošā dievišķība; tajā viņš atrod mieru.

Garais dvēseles ceļš pēc nāves virzās uz to; tajā spīd viss, kas citādi varētu atturēt cilvēku no lielākās pasaules ar savu spozmi un vareno gaismu.”⁸⁴

Kas ir šī “vientuļā zvaigzne”? Tas, acīmredzot, ir cilvēka esības centrālais kodols.

Tas vairs nav tas, ko saprot ar ego, Jungs raksta:

“Mēs saprotam ego kā kompleksu faktoru, pret kuru visas apzinātās (psihe) sastāvdaļas tiek attiecinātas. Tas formējas tā, it kā būtu apziņas centrs; un, tik daudz, cik tas kompromisē ar empīrisku personību, ego ir visu personīgo apziņas rīcību subjekts. Psihes satura saistība ar ego ir kritērijs apzinātajam, jo ne kāds saturs nevar būt apzināts, ja tas nav (ego) subjekts.”⁸⁵

Tā drīzāk ir patība – cilvēka īstā esence:

“Es saucu absolūto personību, kas ir klātesoša, bet nav pilnībā zināma par – patību (selbst). Ego pēc definīcijas ir pakārtots patībai un ir saistīts ar to kā daļa no

⁸⁰ Ibid., 21

⁸¹ C. G. Jung, trans. H. G. Baynes, *Septem Sermones ad Mortuos*, (Zebra Books, 1980)

⁸² Stephan A. Hoeller, *Gnostic Jung and Seven Sermons to the Dead*. (The Theosophical Publishing House, USA. 2006), 176

⁸³ Ibid.

⁸⁴ C. G. Jung, trans. H. G. Baynes, *Septem Sermones ad Mortuos*,

⁸⁵ C. G. Jung, *Aion Researches in phenomelogy of self*. (Pantheon Books, New York, 1959), 4

“veseluma” Apziņas laukā tam piemīt tas, ko mēs saucam par brīvo gribu. Ar to es nedomāju neko filosofisku, tikai zināmo psiholoģisko faktu “brīvā izvēle” vai drīzāk subjektīvo brīvības sajūtu.”

Jungs acīmredzami iezīmē ego ierobežojumus, tā nespēju dāvēt cilvēkam brīvību, ja mēs koncentrējamies uz ego, neapzinoties savu patību cilvēks nav brīvs, tas it kā pats ar sevi cīnās:

“Bet, tāpat kā mūsu brīvā griba rīvējās ar ārējās pasaules nepieciešamībām, tā tāpat tā atrod savus ierobežojumus ārpus apziņas, iekš subjektīvās iekšējās pasaules, kur tā nonāk konfliktā ar *patības* faktu. Un tāpat kā ārējās pasaules apstākļi vai notikumi “notiek” ar mums un ierobežo mūsu brīvību, tāpat arī *patība* rīkojas ar ego. Kā objektīva parādība, kurai brīvā griba spēj vāji pretoties. Skaidri ir zināms, ka ego ne tikai nevar darīt pret *patību*, bet reizēm pat asimilējas ar neapzinātiem personības komponentiem, kas ir attīstības procesā un ļoti atšķiras no tā.”⁸⁶

Viesturs Reņģe ir centies konspektēt Junga mācību par patību un pateikt to ar vienkāršākiem vārdiem:

“Var teikt, ka patība ir cilvēka dvēseles būtība. Šo jēdzienu Jungs lieto divējādi. No vienas puses, ar patību viņš apzīmē dvēseles centru, dvēseles kodolu, cilvēka psihiskās dzīves centru - patība ir organizējošais pirmsākums (..)patību Jungs saista ar tā saukto reliģisko instinktu cilvēkā. Jungs izvirzīja pieņēmumu, ka cilvēka personības būtība ir ārpus paša cilvēka, ārpus cilvēka personiskās pieredzes, ka tas ir kaut kas dots, transcendentais(..)”⁸⁷

Viņš arī raksta par to, ka Jungs patību parāda arī kā bezapziņas un apziņas savienojumu, kā jau iepriekš tika minēts apziņa ar bezapziņu atrodas cīņas pozīcijās, ja viena otru noliedz, abām ir jāļauj pietiekami daudz, lai tās viena otru neapspiestu, tomēr sasniegt patību nozīmē savienot abas šīs puses.⁸⁸

Septiņās Runās turpinājumā seko šīs vientuļā zvaigznes tālāk raksturojums:

“ Šim Vienam, cilvēkam ir jālūdzas.

Šāda lūgšana palielina šīs zvaigznes gaismu.

Šāda lūgšana uzbūvē tiltu pār nāvi.

Tā palielina dzīvību mikrokosmosā; kad ārējā pasaule kļūst auksta, šī zvaigzne joprojām mirdz

Nav nekā, kas atdalītu cilvēku no viņa paša Dieva, ja cilvēks tikai spēj pavērst savu skatienu prom no kvēlojošā Abrakassa skatienu.

Cilvēks šeit, Dievs tur. Vājums un nenozīmība šeit, mūžīgais radošais spēks tur. Šeit ir tikai tumsa un auksums. Tur viss ir mūžīgā gaisma.”⁸⁹

Stefans Hollers raksta, ka cilvēks šeit tiek tēlots kā portāls, durvis, caur kurām satiekas arhetipi no mikrokosmosa ar makrokosmosa, un saņem savu ilgi gaidīto savienību.⁹⁰ Jungs min, ka šī zvaigzne ir vienīgais Dievs, kuram ir vērts lūgt. Tas par ko Jungs runā savos darbos

⁸⁶ C. G. Jung, *Aion Researches in phenomenology of self*. (Pantheon Books, New York, 1959)

⁸⁷ Viesturs Reņģe, *Personības Psiholoģiskās Teorijas*. (Zvaigzne ABC, Rīga, 1992) 59

⁸⁸ Ibid.

⁸⁹ C. G. Jung, trans. H. G. Baynes, *Septem Sermones ad Mortuos*, (Zebra Books, 1980)

⁹⁰ Stephan A. Hoeller, *Gnostic Jung and Seven Sermons to the Dead*. (The Theosophical Publishing House, USA. 2006), 185

ir Dieva-tēls, neapzinātā Dieva ideja cilvēkos, tā ir daudz spēcīgāka par apzināto, jo vairāk cilvēki attiecas pret sevi kā ego, tā vietā lai spēcīnātu savu transcendentālo patību, jo vairāk viņi ir nolemti nelaimei un atsvešinātības sajūtai. Ego nav gana spēcīgs, lai spētu viens pats sevi ilglaicīgi uzturēt. Junga Dievs ir Dieva pieredze, un pieredzot Dievu cilvēks kļūst dievišķā radošā spēka līdzdalībnieks.⁹¹

VII runas mirušajiem vieta K. G. Junga darbā

Karls Gustavs Junga uz šo ‘‘aktīvās iztēles’’ veidā iegūto materiālu tiešā veidā neatsaucas savos darbos. Bet netiešā veidā vairākos Karla Gustava Junga vēlākos pētījumos ir sastopami tēli un to skaidrojumi, kas atrodami ‘‘Septiņās Runās Mirušajiem’’. Junga arī saka, ka visas viņa darbu idejas sākot no 1912. ir iedvesmotas no eksperimentiem ar sevi, konfrontāciju ar savu bezapziņu.⁹²

Junga stāsta par šo laiku, kad sācis eksperimentus ar sevi un kolektīvās bezapziņas pētījumus, kas datējams ar 1912. g un pirmo darbu, kuru viņš sarakstījis šo eksperimentu ietekmē ‘‘Septiņas Runas Mirušajiem’’:

‘‘Laiks, kad es dzinos pakaļ iekšējajiem tēliem bija visnozīmīgākais laiks manā dzīvē – tajā vissvarīgākais tika nolemts. Tas viss sākās tad un vēlākās detaļas ir tikai materiāla, kas ieplūdis no bezapziņas, papildināšana un attīrīšana, sākotnēji tas mani gandrīz aprija. Tā bija *prima materia*⁹³ dzīves darbam.’’⁹⁴

Arhetipu ideja un kolektīvās bezapziņas ideja ir izstrādāta tieši balstoties uz šiem eksperimentiem, šo tēlu eksistenci K. G. Junga sākotnēji atrod sevī un pēc tam pēta šīs līdzības citos darbos. Par savas dzīves, darbu galveno mērķi Junga saka šādi:

‘‘Manu dzīvi tur kopā viena ideja un viens mērķis: ielausties personības noslēpumā. Viss var tikt izskaidrots no šī centrālā punkta un visi mani darbi attiecas uz šo vienu tēmu’’⁹⁵

Iespējamie iemesli, kādēļ Junga nav publicējis savus ‘‘aktīvās iztēles’’ ceļā radītos darbus ir redzami viņa pierakstītajā sarunā ar savu dvēseli (animas arhetipu):

‘‘[Es:] Es jūtu, ka man ir jārunā ar Tevi. Kādēļ tu neļauj gulēt, kad esmu noguris? Es jūtu traucējumu, kas nāk no Tevis. Kas liek Tev mani turēt nomodā?

[Dvēsele:] Tagad nav laika gulēt, bet tev vajadzētu būt nomodā un gatavot svarīgās lietas nakts darbā. Lielais darbs ir sācies.

⁹¹ Stephan A. Hoeller, *Gnostic Jung and Seven Sermons to the Dead*. (The Theosophical Publishing House, USA. 2006), 191-192

⁹² C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections* (Fontana Press, Great Britain, 1995), 199

⁹³ Alķīmijas termins, apzīmē ‘‘pirmo radīto matēriju’’, var nozīmēt arī zeltu sudrabu u.c. substances

⁹⁴ *Ibid.*, 225

⁹⁵ *Ibid.*, 232

[Es:] Kāds lielais darbs?

[Dvēsele:] Darbs, kuru tagad vajadzētu sākt. Tas ir liels un sarežģīts darbs. Nav laika gulēt, ja nevari atrast laiku dienā, lai turpinātu strādāt.

[Es:] Bet man nebija ne jausmas, ka kaut kas tāds pašlaik notiek.

[Dvēsele:] Tu tomēr to varēji pateikt no tā, ka es traucēju tavu miegu jau ilgu laiku. Tu esi bijis bez apziņas pārāk ilgi laiku. Tagad Tev jānododas augstākā apziņas līmenī.

[Es:] Es esmu gatavs. Kas tas ir? Runā!

[Dvēsele:] Tev vajadzētu ieklausīties: būt par kristieti vairs nav viegli. Bet kas tālāk? Tas Tevi gaida (for more is yet to come). Viss Tevi gaida. Un Tu? Tu paliec kluss un Tev nav ko teikt. Bet Tev vajadzētu runāt. Kādēļ Tu esi saņēmis atklāsmi? Tev to nevajadzētu slēpt. Tu sevi uztrauc ar formu? Vai formai ir nozīme, kad mēs runājam par atklāsmi?

[Es:] Bet Tu taču nedomā, ka man vajadzētu publicēt to, ko es esmu uzrakstījis? Tā būtu neveiksme. Un kurš gan to saprastu?

[Dvēsele:] Nē, ieklausies! Tev nevajadzētu izjaukt laulību, laulību ar mani, nevienai personai nevajadzētu aizstāt mani... Es gribu valdīt viena.

[Es:] Tātad Tu gribi valdīt? Kopš kura laika Tev ir tiesības uz šādu iedomību?

[Dvēsele:] Šī iespēja man pienākas, jo es kalpoju Tev un Tavam aicinājumam. Es varētu tikpat labi teikt, ka tu esi pirmais, bet virs visa ir tavs aicinājums.

[Es:] Bet kāds ir mans aicinājums?

[Dvēsele:] Jaunā reliģija un tās pasludināšana.

[Es:] Ak Dievs, kā gan lai es to izdaru?

[Dvēsele:] Neesi ar tik nelielu ticību. Nevienam nezina to kā Tu to zini. Nav neviena, kas nevarētu pateikt to tik labi kā Tu.

[Es:] Bet, kurš zina, ka Tu nemelo?

[Dvēsele:] Jautā sev vai es meloju. Es runāju patiesību.⁹⁶

Šajā sarunā, kur Jungs runā ar savu dvēseli (animas arhetipu), var redzēt Junga iekšējo cīņu – varbūtējos iemeslus, kādēļ viņš npublicē šo ‘‘aktīvās iztēles’’ ceļā gūto materiālu. Jungs kritizē modernās psiholoģijas nespēju atšķirt šizofrēniju no ‘‘dievišķā neprāta’’ . Jungs stāsta, ka viņam vajadzējis 45 gadus, lai zinātniskā veidā parādītu lietas, kuras viņš reiz ir pieredzējis.⁹⁷

Junga dzīve pēc ‘‘aktīvās iztēles’’ eskperimenta sākšanas pārvēršas – viņš sāk pētīt un meklēt pierādījumus arhetipu eksistencei dažādās kultūrās, pētot primitīvās ciltis, viņš dodas uz Amerikas indiāņu apmetnēm Mehiko un dzīvo ar tiem kopā no 1924. līdz 1925. gadam un 1925. - 1926. gadā ar vietējajiem indiāņiem Kenijā. Vēlāk Jungs dodas uz Ēģipti un Indiju. Junga interesi saista reliģiskie simboli un fenomenoloģija Hinduismā un Budismā, kā arī Dzen Budismā un Konfuciānismā, viņš tajos saskata veidu kā cilvēka iekšējās pasaules pieredze izpaužas, izlaužas uz āru, savstarpējās sakarības starp šo reliģiju kosmoloģiju Jungam palīdz turpināt attīstīt arhetipu teoriju. Jungs arī Rietumu civilizācijā meklē šādus

⁹⁶ Black book, 7.p. 92 in C.G. Jung, ed. Sonu Shamdasani, *The Red Book: Liber Novus.* (Italy: Philemon foundation, 2009), 211.

⁹⁷ C.G. Jung, ed. Sonu Shamdasani, *The Red Book: Liber Novus.* (Italy: Philemon foundation, 2009), 219.

mītus kā arī iemeslus kādēļ Rietumu civilizācija ir gājusi loģikas ceļu. Jungs turpina pētīt gnosticismu, Kristiešu misticismu (ieskatā, ka iekšējā dvēseliskā sajūta, ir veids kā sasniegt dievu), un - okultismu (mācību par pārdabiskiem spēkiem). Daži no šā laika galvenajiem Junga darbiem kā “Psiholoģija un okultisms” (Psychology and The Occult), “Gars cilvēkā, mākslā un literatūrā” (The Spirit in Man, Art and Literature) ir tendēti uz padziļinātu alķīmijas interpretāciju psiholoģijas perspektīvā, viņš parāda kolektīvās bezapziņas izpētes nozīmību sapņu izpratnē, lai spētu ārstēt slēptās neirotikās un garīgās slimības.

Savu dzīvi Jungs sadala divās daļās – pirms konfrontācijas ar bezapziņu un pēc. Lai spētu šīs vīzijas pārtulkot “neveiklajā un neizteiksmīgajā” zinātniskajā valodā Jungam vajag ilgu laiku, viņš raksta:

“Kad mana dzīve bija otrajā pusē, es biju iepazinis konfrontāciju ar bezapziņu. Mans darbs pie tās bija ļoti garš un tikai pēc apmēram divdesmit gadiem es sasniedzu kaut kādu sapratnes līmeni par savām fantāzijām.”⁹⁸

Kopsavilkums

Karls Gustavs Jungs (1875 – 1961) – šveiciešu psihoanalītiķis, psihiatrs, antropologs, analītiskās psiholoģijas skolas dibinātājs, reliģijas psiholoģijas pētnieks – ir devis apjomīgu ieguldījumu cilvēka prāta, cilvēka pasaules uztveres izpētē, visvērienīgākais viņa ieguldījums ir arhetipu un kolektīvās bezapziņas idejas izstrāde, kas ir cieši saistīts ar periodu Junga dzīvē, kad viņš veic ar sevi eksperimentus – konfrontē sevi ar bezapziņu.

1912. gadā Jungs meklē jaunu pieeju psiholoģijai, iemesli kādēļ viņš pārtrauca sadarbību ar Freidu bija nespēja izskaidrot Junga sapņus, Freids nepārtraukti interpretēja Junga sapņus kā vēlmi viņu gāzt, it kā Jungā būtu vēlme viņu nogalināt, viņam šķiet traucējoša šī Freida hipertrofētā tēva izjūta pār sevi, viņš vairs nesaredz iespēju attīstīt savas idejas sadarbojoties ar Freidu. Jungs izjūt lielu garīgu spiedienu un veic pašanalīzi kuras rezultātā viņš saprot, ka viņā ir apspiests iekšējais bērns – kreativitāte- tad Jungs atklāj metodi ar kuru atraisīt savu bezapziņu, kuru nosauc par “aktīvo iztēli”, vēlāk viņš ievieš to analītiskajā psiholoģijā.⁹⁹

“Septiņas Runas Mirušajiem” ir sarakstīts ar “aktīvās iztēles” palīdzību, Karls Gustavs Jungs uz šo vīziju veidā iegūto materiālu tiešā veidā neatsaucas savos darbos. Bet netiešā veidā vairākos Karla Gustava Junga vēlākos pētījumos ir sastopami tēli un to skaidrojumi, kas atrodami “Septiņās Runās Mirušajiem”. Jungs arī saka, ka visas viņa darbu idejas sākot no 1912. ir iedvesmotas no eksperimentiem ar sevi, konfrontāciju ar savu

⁹⁸ C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections* (Great Britain, Fontana Press, 1995), 226.

⁹⁹ *Ibid.*, 194. -197.

bezapziņu.¹⁰⁰ Šis darbs ir Junga pirmais publicētais darbs, kas gūts ‘‘aktīvās iztēles’’ ceļā, otrs, kas ir apjomīgāks un apraksta vīzijas 16 gadu garumā tika publicēts tikai pēc Junga nāves 2009. gadā, jo Jungs nejutās gatavs to publicēt, viņš to uzskatīja par nepabeigtu, uztraucoties, ka cilvēki to nesapratīs.

‘‘Septiņas Runas’’ ir sarakstīts valodā un terminoloģijā, kas bija pazīstama senajiem gnostiķiem, Jungs ar seno gnostiķu terminoloģiju un tēliem parāda cilvēka psihes fenomenus, domāšanu, kā arī garīgās izaugsmes ceļu. Varētu teikt, ka Jungs sakārto gnosticisma simbolus atbilstoši cilvēka psihei, jo tie ir gana ērti, lai rastu šādu atbilstību.

Jungs pats par savu saistību ar gnostiķiem stāsta, ka viņš pret analītisko psiholoģiju attiecas kā pret dabas zinātni, tomēr psihologam ir jāņem vērā literatūras un vēsturiskās paralēles, ja viņš grib palikt objektīvs: ‘‘Laika posmā no 1918. – 1926.g . es nopietni studēju Gnostiķu darbus, jo tie arī bija konfrontēti ar pirmatnējo bezapziņas pasauli un saskārušies ar tās saturu un tēliem, kuri acīmredzami bija instinkta pasaules piesārņoti. Grūti pateikt kā viņi saprata šīs idejas, jo par to visvairāk vēsta tikai viņu oponenti – baznīctēvi. Man, šķiet, ļoti neticami, ka viņiem bija psiholoģisks koncepts par tām (idejām).’’¹⁰¹

‘‘Septiņas Runas mirušajiem’’ parādās vairākas Junga idejas, kas vēlāk tiek attīstītas jau zinātniskā terminoloģijā – arhetipi – tādi kā anima, animus (protams, darbā tie parādās simbolu veidā kā čūska un balts putns), diferenciacijas ideja, Plēroma, kas ir kā mitopētiskā matrica cilvēka bezapziņā, no kuras cilvēks projecē tēlus uz redzamo un neredzamo pasauli kā arī ideja par *patību* – cilvēka īsto esenci, kura jāatgūst (tā parādās kā ‘‘Vientuļā Zvaigzne’’)
utml.

Darba sākumā autors izvirzīja tēzi, ka ‘‘Septiņu Runas Mirušajiem’’ iezīmē K. G. Junga attieksmes maiņu pret bezapziņas klātbūtni apziņā no negatīvas uz pozitīvu. Igors Šuvajevs esejā ‘‘K. G. Jungs un analītiskā psiholoģija’’, kas publicēta Karla Gustava Junga ‘‘Psiholoģiskie Tipi’’ latviskās versijas ievadā, uzsver, ka šis darbs Jungam nozīmē jaunas pieejas psiholoģijā sākumu:

‘‘ 1916. gadā Jungs cenšas izteikt pārdzīvoto gnostiskas iedabas poēmā *«Septem Sermones Ad Mortios»*. Tajā ir apkopotas viņa vīzijas, pieredzējumi pašiedziļināšanās fāzēs un turpmākā darba noģieda. Sākotnēji šī poēma publicēta tikai privātai lietošanai, lai gan jau tad Jungs ar to vēlas sākt savu īsteno darbu atskaiti’’¹⁰²

Autors uzskata, ka tēze ir apstiprināta:

¹⁰⁰ C. G. Jung, ed. Aniela Jaffe, *Memories, Dreams, Reflections* (Great Britain, Fontana Press, 1995), 199.

¹⁰¹ Ibid., 226.

¹⁰² Karls Gustavs Jungs, *Psiholoģiskie Tipi, Collected Works, Vol.6.*(Rīga, 1993), 2.

1. Šī darba nodaļā "Septiņu runu mirušajiem rašanās gaita" autors raksta, ka sākotnēji 1912. gadā Jungs savā darbā "Transformations and Symbols of the Libido" pauž viedokli - mitoloģiska rakstura fantāziju palielināta klātbūtne liecina, ka tiek atbrīvoti ģenētiska rakstura bezapziņas slāņi, tādējādi cilvēkam parādās pirmās šizofrēnijas pazīmes. Kopš Jungs sāka "aktīvās iztēles" eksperimentus ar sevi, viņš šo ideju atsauca – tas, ko viņš tagad uzskatīja par svarīgu, bija nevis bezapziņas klātbūtne apziņā, bet gan attieksme pret tās saturu.¹⁰³
2. Pēc eksperimentiem ar sevi, Jungs "aktīvās iztēles" metodi izmanto arī uz saviem pacientiem, viņš uzskata, ka, bezapziņa ir dzīvība, to nedrīkst ignorēt un apspiest, jo apspiestā veidā tā vēršas pret cilvēku.¹⁰⁴
3. Jungs pēc "Septiņu Runu" sarakstīšanas pauž uzskatu, ka jo vairāk cilvēks koncentrējas uz bezapziņu, jo lielāka ir viņa dzīvības enerģija, jo vairāk viņš vitalizējas,¹⁰⁵ tieši par to alegoriskā veidā ir rakstīs "Septiņās Runās Mirušajiem" Šī darba nodaļā "Septiņu Runu Mirušajiem interpretācija" tiek apskatīts Junga psiholoģijas koncepts par *patību*, kuru "Septiņās Runās" simbolizē vientuļā zvaigzne: "No vienas puses, ar patību viņš apzīmē dvēseles centru, dvēseles kodolu, cilvēka psihiskās dzīves centru - patība ir organizējošais"¹⁰⁶ Patība nav ego, jo ego ir tikai apziņas centrs, līdz ar to, Junga ieskatos, skaidri tiek parādīta nepieciešamība pēc bezapziņas klātbūtnes apziņā.

---

¹⁰³ C.G. Jung, ed. Sonu Shamdasani, *The Red Book: Liber Novus*. (Italy: Philemon foundation, 2009), 215.

¹⁰⁴ C. G. Jung, *Archetypes And The Collective Unconscious*, (UK, Princeton University Press, 1969), 288.

¹⁰⁵ C. G. Jung, ed. Sir Herbert Read, Michael Fodham, Gerhard Adler. *Psychology and Religion: West and East*, (New York: Pantheon Books, 1958), 496

¹⁰⁶ Viesturs Reņģe, *Personības Psiholoģiskās Teorijas*. (Zvaigzne ABC, Rīga, 1992) 59

Bibliogrāfija

1. Hoeller Stephan A.. *Gnostic Jungs and Seven Sermons to the Dead*. USA: The Theosophical Publishing House, 2006.
2. Jonas Hans. *The Gnostic Religion: The message of the Alien God and the Beginnings of Christianity*, London: Routledge, 1992
3. Jung Carl Gustav, *Aion Researches in phenomology of self*. New Yotk: Pantheon Books, 1959.
4. Jung Carl Gustav. *Archetypes And The Collective Unconciuous*, United Kingdom: Priceton University Press, 1969.
5. Jung Carl Gustav, ed. Aniela Jaffe. *Memorie, Dreams, Reflections*. Great Britain: Fontana Press,1995.
6. Jungs Karls Gustavs. *Psihologiskie Tipi, Collected Works, Vol.6*. Rīga, 1993
7. Jung Carl Gustav, ed. Sir Herbert Read, Michael Fodham, Gerhard Adler. *Psychology and Religion: West and East*, .New York: Pantheon Books, 1958.
8. Jung Carl Gustav, ed Sonu Shamdasni. *The Psychology of Kundalini Yoga*. New Jersey: Princeton University Press, 1996.
9. Jung Carl Gustav g. *Psychology and the Occult*. UK: Princeton University Press, 1977.
10. Jung Carl Gustav, ed. Dr. Robert A. Segal. *The Gnostic Jung: Selections From The Writings of C.G. Jung and His Critics*, UK: Princeton University, 1992.
11. Jung Carl Gustav, trans. H. G. Baynes. *Septem Sermones ad Mortuos*, Zebra Books, 1980
12. Jung Carl Gustav, ed. Sonu Shamdasni. *The Red Book: Liber Novus*. Italy: Philemon series, 2009.
13. Midgley Mary. *Science as Salvation: A Modern Myth and its Meaning*. London: Routledge, 1992.
14. Reņģe Viesturs. *Personības Psihologiskās Teorijas*. Rīga: Zvaigzne ABC,

Pateicības

Izsaku pateicību:

Darba vadītājam par ievirzi un atbalstu, darba koriģēšanu: Jurim Cālītim

Tēvam un mātei: Kārlim Sinkam un Indrai Gregorei

Līdzcilvēkiem par atbalstu: Iļjam Krūmiņam, Matīsam Tazānam, Evijai Strupiškai, Tomam Treibergam, Guntaram Rēbokam